

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การแสวงข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าว
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)
ปีการศึกษา 2555

**Information seeking for the utilization of the data of the preparation to
become AEC from data searching program (Search Engine)**

โดย
ทัศนีย์ ดำเกิงศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์
ปีการศึกษา 2555

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การแสวงข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าว
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)

**Information seeking for the utilization of the data of the preparation to
become AEC from data searching program (Search Engine)**

โดย
ทัศนีย์ ดำเกิงศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2555

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ 2556

ชื่อโครงการวิจัย	การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)
ชื่อผู้วิจัย	ทัศนีย์ คำเกิงศักดิ์
ปีที่ทำการวิจัย	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ได้แก่ 1. เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล 2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร กับการแสวงหาข่าวสารในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลของประชาชน 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร ต่อการนำความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลไปใช้ของประชาชน 4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine) กับการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์

กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย T-test , One – Way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 2.กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 3.กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารไม่แตกต่างกัน

4.กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ สถานภาพสมรสต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารแตกต่างกัน

5.การแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการใช้ประโยชน์ในข่าวสารการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำสำคัญ : การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

Research Title: Information seeking for the utilization of the data of the preparation to become AEC from data searching program (Search Engine)

Researcher: Tassnee Domkerngsak

Year 2012

The Abstract

This project is the survey research and has the objections to study about 1. to study about finding of the information regarding the utilization of the data of the preparation to become AEC from data searching program. 2. to study about the demographic difference comparing with finding the information to prepare to become AEC. 3. To study about the demographic difference comparing the usage of the knowledge regarding the preparation to become AEC from data searching program of ordinary people. 4. To study the relationship between finding the information to become AEC from data searching program and the utilization of the data.

The target group is 400 people who reside in Nonthaburi Province. The instrument to collect the data is the survey. The statistic using in this research is the mean of T-test, One- way ANOVA, and Pearson Correlation Coefficient by using statistic instant program to process the data.

It can be concluded that:

1. Male and female target groups have the same level of mean to find the information regarding the utilization of the data of the preparation to become AEC (in the statistic principle)

2. The target groups with the differences in age, occupation, educational level, income, and marital status have the different level of mean to find the information regarding the utilization of the data of the preparation to become AEC (in the statistic principle)

3. The target groups with the different of gender and income have the same level of the mean of the utilization of the information. It can be concluded that the target groups with different age have the same level of the data utilization.

4. The target groups with different age, occupation, and marital status have the different level of the mean of the data utilization. It can be concluded that the target groups with different age have different data utilization.

5. The information finding has the good relationship with the utilization of the data of the preparation to become AEC.

Keywords : Information seeking for the utilization of the data of the preparation to become AEC

กิติกรรมประกาศ

รายงานจากการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งไม่อาจจะนำมากล่าวได้ทั้งหมด ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกที่คุณศึกษาใคร่ขอกราบพระคุณคือ รองศาสตราจารย์พัชณี เษจรรยา ที่ปรึกษางานวิจัยที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ที่สุด ท่านที่สอง รองศาสตราจารย์อวยพร พานิช คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ที่ให้คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เทคนิคการนำเสนอรายงานปากเปล่า ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลหลายคนที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของงานวิจัยฉบับนี้ แต่ถ้าจะให้ผู้วิจัยเขียนรายชื่อและบรรยายความดีของบุคคลต่างๆ เหล่านั้น ผู้วิจัยคิดว่ากิติกรรมประกาศคงจะมากกว่าเนื้อหาของงานวิจัยเป็นแน่ ด้วยเหตุนี้ หากบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่มีส่วนในการช่วยเหลือ สนับสนุน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แต่ไม่ปรากฏรายชื่อ ผู้วิจัยขอเรียนให้ทราบว่าผู้วิจัยได้เก็บและระลึกถึงคุณความดีเหล่านั้นเสมอมา

พัศนีย์ คำเกิงศักดิ์

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 สำหรับคำว่า “อาเซียน” กลายเป็นสิ่งหรือตัวแปรใหม่ในชีวิตทุกคน ส่งผลให้การวางแผนต่างๆ เปลี่ยนไป ดังนั้นประชาชนคนไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในเรื่องการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนว่ามีผลกระทบอย่างไรและเป็นสิ่งจำเป็นมากน้อยเพียงใดต่อประเทศไทย

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nation –ASEAN) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 องค์กรดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศสมาชิกโดยการรวมตัวกันเพื่อป้องกันตนเองและสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nation) เป็นต้นมา (ที่มา : คำกล่าวเปิดการบรรยายทางวิชาการเพื่อสร้างความตระหนัก เรื่องการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน,2553.)

อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2510 โดยในระยะแรกนั้น มีสมาชิกจำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ภายหลังได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคอันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมมีการรวมกลุ่มเพื่อขยายความร่วมมือและการค้าระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์ในทางบวกหรือผลดีที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยเน้นย้ำกันเป็นพิเศษ จะมีดังนี้ คือ 1) จะมีตลาดสินค้าและบริการที่ใหญ่ขึ้น นักธุรกิจไทยจะมีตลาดการค้าที่ใหญ่ขึ้น กลยุทธ์ในด้านการตลาดการหาลูกค้าจะต้องทบทวนกันใหม่ เพราะลูกค้าใหม่ที่จะเข้ามาในประเทศย่อมนำกลยุทธ์ที่เขาเคยประสบความสำเร็จหรือเหนือกว่าเรามาใช้และจะมีการนำวัฒนธรรมในการบริโภคสินค้าเข้ามาให้นักการตลาดของเราได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม 2) ประเทศไทยจะได้انسงส์ ในการที่จะกลายมาเป็นเป้าหมายในการดึงดูดการลงทุน เงินลงทุน จากต่างประเทศได้มากขึ้นเพราะต่อไปนี้การขยายการลงทุนจากต่างประเทศมาไทยจะกระทำได้ง่ายขึ้น 3) การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถทำให้ประเทศไทยมีอำนาจในการเจรจาต่อรองต่อ

เวทีโลกได้มากขึ้น 4) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้ให้นักธุรกิจไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจและการค้ามีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้ดีขึ้น จากเดิม 5) จะมีผลต่อการจ้างแรงงานเพราะสามารถเข้าโรงงานอุตสาหกรรมที่ให้ค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าเดิม 6) เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก็เท่ากับว่าต่อไปนี้จะมีการปรับปรุงแรงงานฝีมือในสาขาวิชาชีพ (จุฬา เทียนไทย, 2555.) รวมถึงจะเกิดภาวะการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น

สำหรับการเตรียมการที่ดีที่สุดของประเทศไทยคือเริ่มจากความรู้ การแสวงหาความรู้ การพัฒนาความรู้ ไม่จำกัดอยู่ในเฉพาะสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่ต้องให้ความรู้ในเรื่องอาเซียน กระจายไปถึงชาวบ้าน เพราะภาคประชาชนที่มีความรู้ในสิ่งที่ควรจะรู้แล้วสามารถขยายผลต่อไปได้จะขับเคลื่อนการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดีที่สุด ถ้าชาวบ้านสามารถรับองค์ความรู้แล้วนำไปพัฒนาท้องถิ่นด้วยรูปแบบต่างๆ ที่สามารถทำได้ก็จะช่วยได้อย่างมาก (ที่มา : คำกล่าวเปิดการบรรยายเพื่อสร้างความตระหนัก เรื่องการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน /รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ) ทั้งนี้ปัจจุบันมีช่องทางหลายช่องทางที่เข้ามาเกี่ยวกับกับการแสวงหาข้อมูล และการค้นหาหาข้อมูลได้อย่างง่ายดายและหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ และเว็บไซต์ต่าง ๆ ในการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เรียกว่า โปรแกรมการค้นหาข้อมูลหรือเสิร์ชเอนจิน (Search Engine) จัดเป็นเครื่องมือในการค้นหาข้อมูล ข่าวสาร ที่น่าอัศจรรย์ยิ่ง เพราะในโลกของอินเทอร์เน็ตข้อมูล ที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นับล้านบนโลกอินเทอร์เน็ตมีมากมายมหาศาล การที่ผู้สืบค้นจะค้นหาข้อมูลที่เราต้องการจากจำนวนข้อมูลที่มีมากมาย ไม่ใช่เรื่องง่าย ที่ผู้สืบค้นจะค้นเจอได้ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่จะช่วยค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เสิร์ชเอนจิน จึงเป็นเครื่องมือที่กำเนิดขึ้นมาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวก รวดเร็ว

ปัจจุบันเว็บไซต์ที่เป็นเสิร์ชเอนจินมีอยู่มากมายทั้งที่เป็นของคนไทยและของต่างชาติ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นหาหาความรู้จากข้อมูลที่สืบค้นได้ของผู้คนทุกระดับ หลากหลายสาขา และมีส่วนเพิ่มความสำคัญในธุรกิจการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เนื่องจากการติดต่อธุรกิจทางระบบออนไลน์นั้นจะต้องอาศัยการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายด้วยกระแสที่ร้อนแรงของอินเทอร์เน็ต ทำให้เสิร์ชเอนจินกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำการตลาดออนไลน์ที่ช่วยให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกสามารถรู้จักและค้นพบข้อมูลในทุกๆเรื่อง ได้อย่างรวดเร็วตรงกับความต้องการของผู้ค้นหามากที่สุดจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดีจากการศึกษาข้อมูลด้านการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำใน 10 ประเทศ พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศอันดับสุดท้าย ที่มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของประเทศสมาชิกอาเซียน (คมชัดลึก 16

พฤษภาคม 2554/ดร.สุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง) ในขณะที่จากสถิติการใช้โปรแกรมการค้นหาข้อมูลเพื่อการสืบค้นหาข้อมูลต่างๆ เป็นจำนวนมากที่สุดในประเทศไทยถึงมากถึงร้อยละ 99.06 (ที่มา : <http://www.it24hrs.com/2012/thailand-internet-user-2011/truehits-internet-stat>) จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า การค้นคว้าข้อมูลที่เกิดขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่มีส่วนน้อยมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน และในขณะเดียวกันนโยบายและแผนพัฒนาของสำนักปลัด กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังได้มีการส่งเสริมให้ ภาครัฐ ภาคเอกชน ที่มีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประเทศอาเซียนโดยใช้ ICT เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนา (สำนักปลัด กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2555)

จังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ตั้งเป็นจังหวัดเขตปริมณฑล ซึ่งห่างจากตัวเมืองกรุงเทพฯ เพียง 20 กิโลเมตร และยังมีเขตพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม ซึ่งล้วนเป็นจังหวัดที่มีการสื่อสาร การคมนาคม และเป็นทางผ่านของการส่งสินค้าไปยังหลายภูมิภาคของประเทศไทย ประกอบกับจากการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของสำนักงานจังหวัดนนทบุรี พบว่า จังหวัดนนทบุรี มีศักยภาพในด้านความเป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดี มีการเติบโตในด้านภาคการผลิต โดยทางสำนักงานจังหวัดได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการบริการของ รัฐและเอกชนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องการแสวงหาข่าวสารของประชาชน องค์กร หน่วยงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการผลักดันการกำหนดทิศทางการพัฒนา รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสภาพสังคมและสถานการณ์ทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

วิทยาลัยราชพฤกษ์ ถือเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดนนทบุรี โดยเป็นสถานศึกษาที่มุ่งให้บริการประชาชนและกลุ่มเป้าหมายทั้งที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และนอกพื้นที่ โดยมีการกำหนดปรัชญาของวิทยาลัยไว้ว่า “สถาบันแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ คุณภาพ คุณธรรม นำหน้าสู่สากล ” ดังนั้น เพื่อเป็นการบริการทางด้านวิชาการสู่สังคม วิทยาลัยจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างภาคีเครือข่าย การบริการเชิงพื้นที่ เช่น การวิจัยชุมชนท้องถิ่น การทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน การแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการร่วมกับหน่วยงาน ชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ เพื่อให้ชุมชน ท้องถิ่น ได้นำองค์ความรู้ หรือข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือการกำหนดแนวทางในการพัฒนาจังหวัดหรือตามประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้นประกอบกับการส่งเสริมในด้านการบริการ วิชาการสู่สังคม ระหว่างวิทยาลัยและชุมชนท้องถิ่นในทุกๆระดับ ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยในเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหา

ข้อมูล”เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ที่สนใจในประเด็นที่ศึกษา สำหรับใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาจังหวัดและเขตพื้นที่ต่อไป

คำถามการวิจัย

การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลมีลักษณะเป็นเช่นใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร กับการแสวงหาข่าวสารในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลของประชาชน
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร ต่อการนำความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลไปใช้ของประชาชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล กับการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของประชาชนที่ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรของประชาชนที่ต่างกัน มีการนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่ต่างกัน
3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจาก โปรแกรมการค้นหาข้อมูลมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ ของประชาชน

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมจัดการการสื่อสารผ่านโปรแกรมการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและใช้เป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนาจังหวัดนนทบุรีต่อไป

2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านวิชาการ จะได้ทราบถึงการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์จากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในบริบทของประชาชนจังหวัดนนทบุรีเพื่อเป็นการวางแผนในการกระตุ้นเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ของประชาชนจังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยและทำงานอาชีพต่างๆ ในจังหวัดนนทบุรีเท่านั้น

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศชายและเพศหญิง มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช – สูงกว่าปริญญาโทและมีรายได้ตั้งแต่ 5,000- 40,000 บาท เป็นต้นไป

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่สื่อความหมายให้ทราบถึงเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การแสวงหาข่าวสาร หมายถึงความบ่อยครั้งในการค้นหาข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)

การใช้ประโยชน์จากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล หมายถึง การที่ประชาชนในเขตนนทบุรี ใช้โปรแกรมค้นหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ด้านความบันเทิงและสนุกสนานที่หลากหลาย ประโยชน์ในการสนทนากับเพื่อนและคนอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการหาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยทั้งเรื่องของเพื่อน คนรู้จักและเรื่องทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและสังคม เพื่อประโยชน์ในการใช้เวลาว่าง เพื่อประโยชน์ในการแสดงออกด้านความคิดเห็นของตนเอง เพื่อประโยชน์ในด้านการนำข้อมูลข่าวสารไปช่วยในการตัดสินใจ

โปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) หมายถึง เว็บไซต์ที่รวบรวมเอา Link ของเว็บไซต์ต่างๆเป็นจำนวนมากๆและช่วยในการค้นหาข้อมูลต่างๆได้สะดวกรวดเร็ว จากโปรแกรมที่ถูกออกแบบมาให้เป็นตัวช่วยเหลือในการค้นหาข้อมูลที่เก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เช่นระบบ world wide web (www) ระบบของเสิร์ชเอนจิน เอื้อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูล คำหลัก (keyword) หรือข้อความสั้นๆ ที่ผู้ใช้ป้อนข้อมูลเข้าไป แล้วทำการค้นหาคำหรือ ข้อมูลที่ได้ป้อนลงไป และแสดงผลการค้นหาเป็นรายชื่อเว็บไซต์หรือข้อมูลที่ตรงตามเงื่อนไขที่ต้องการ

ประชาคมอาเซียน หมายถึง การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม (บันดาร์ เสรีเบกาวัน) กัมพูชา (กรุงพนมเปญ) อินโดนีเซีย (จาการ์ตา) ลาว (นครเวียงจันทน์) มาเลเซีย (กรุงกัวลาลัมเปอร์) พม่า (เปลี่ยนจากย่างกุ้งเป็นเนปีดอ) ฟิลิปปินส์ (กรุงมะนิลา) สิงคโปร์ (สิงคโปร์) ประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร) และเวียดนาม (กรุงฮานอย)

บทที่ 2

ทฤษฎีและ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง“การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ จากการใช้ระบบสืบค้น ข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล ของ ประชาชนในเขตจังหวัดนนทบุรี ได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบและ แนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์
2. ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสาร
3. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
- 4.แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
5. โปรแกรมค้นหา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer – Mediated Communication)

เกอร์ และฮิลซ์ (Elaine B. Kerr and Star Roxanne Hiltz, 1982) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับ ระบบการสื่อสาร โดยผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ไว้ว่า

1. ปัจจัยสำคัญในกระบวนการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ซอฟต์แวร์ที่ นำมาใช้ในการควบคุมระบบการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ซึ่งซอฟต์แวร์ที่นำมาใช้ต้อง สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ได้เช่นความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลการประมวลผลและความสามารถในการโต้ตอบนอกจากนั้นผู้วางระบบได้กำหนดให้คุณสมบัติในการสร้างปฏิสัมพันธ์ด้านการ แสดงความคิดเห็นย้อนกลับ (Feed Back) ในรูปของข้อความ (Text Base Communication) เป็นสิ่งที่ สำคัญที่สุดในกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน

2. ผลกระทบที่เกิดจากใช้คอมพิวเตอร์ในระบบการสื่อสาร ต่อพฤติกรรมของบุคคลเป็น การเข้าไปเกี่ยวข้องกับคุณภาพของชีวิตการทำงานและการตัดสินใจ การเพิ่มโอกาสใหม่ๆ ในการ ดำเนินชีวิต เช่น การมีเวลาว่างมากขึ้น หรือมีทางเลือกและเวลาในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น เพลิดเพลินกับการทำงานมากขึ้น ประหยัดเวลาในการเดินทาง เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็อาจ ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านของกิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก

เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดข้อมูลจากเดิมที่เป็นเอกสารจำนวนมาก ส่วนผลกระทบต่อพฤติกรรมของกลุ่ม ได้แก่ การเพิ่มความต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงด้านกระบวนการธรรมชาติของโครงสร้างทางสังคม เช่น การเพิ่มการสื่อสารในกลุ่มในลักษณะที่ไม่เป็นทางการให้มากขึ้น การกระจายการสื่อสารออกไปได้ การสามารถขยายขนาดของกลุ่มให้ใหญ่ขึ้น เป็นต้น

กระบวนการในการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) ซึ่งเป็นการใช้ E-mail และ Computer Conferencing พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน หรือใช้อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งผู้ส่งสารจะทำการเข้ารหัสสาร (Encoding) ในรูปของข้อความ (Text) ส่งผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารไปยังคอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร โดยผ่านเครื่องรับสัญญาณ (Communication Research Vol.19 No.1 February 1992) ซึ่งในยุคเริ่มแรกของการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์จะเป็นการสื่อสารกันด้วยข้อความ (Text) โดยปราศจากภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวอย่างไรในปัจจุบัน จากจุดนี้เมื่อ World Wide Web ได้ถูกคิดค้นขึ้นทำให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์เครือข่ายในการสื่อสารได้ทั้งข้อความ ภาพ เสียง แม้แต่ภาพเคลื่อนไหว และพัฒนาไปสู่ความเป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์โดยการใช้กระบวนการสื่อสารในลักษณะโต้ตอบระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์

คุณลักษณะของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

โรนัลด์ ไรท์ (Ronald Rice, 1989) ได้วิเคราะห์ถึงศักยภาพของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ โดยการเปรียบเทียบจากคุณสมบัติในการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์และข้อจำกัด (Freedom of constraints) เช่นการกำหนดสถานะของผู้ส่งสาร การผูกขาดความเป็นเจ้าของสื่อ การไม่สามารถเลือกกลุ่มผู้รับสารเฉพาะเป้าหมายได้ การกำหนดช่วงเวลาในการรับข่าวสาร หรือการไม่สามารถเรียกคืนข้อมูลได้ เป็นต้น
2. ขอบเขตการสื่อสาร (Mode or technical band width) หมายถึง ระยะทางระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารหรือเนื้อหาที่สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะทั้งที่เป็นคำพูดสัญลักษณ์หรือเสียง
3. การสนองตอบและปฏิสัมพันธ์ (Feedback and interactivity) ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเกิดขึ้น ได้โดยสะดวกและในระยะเวลาอันรวดเร็ว
4. การติดต่ออย่างเป็นเครือข่าย (Network Flows) ซึ่งมีผลต่อการกระจายตัวรวมทั้งการเข้าถึงสื่อและข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงกัน

การสื่อสารด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในขณะนี้ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (Internet) จอห์น ดีเซมเบอร์ (John December, 1996) ได้แบ่งลักษณะและรูปแบบการสื่อสารด้วยอินเทอร์เน็ตเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

- การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่ง (Point to point) เป็นการสื่อสารข้อมูลส่วนบุคคลจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail) เป็นต้น

- การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่หลายๆ จุด (Point to multipoint) คือการสื่อสารของบุคคลหนึ่งไปสู่กลุ่มผู้รับที่เฉพาะเจาะจง

- การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่ศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบทั่วไป (Point to server broadcast) คือการสื่อสารข้อมูลของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งที่ส่งไปยังศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบทั่วไปโดยผู้รับสามารถเป็นใครก็ได้ เช่น การสนทนาบนอินเทอร์เน็ต (Internet relay chat) หรือเครือข่ายผู้ใช้ข่าวสาร (Usenet news) หรือระบบกระดานข่าวคอมพิวเตอร์ (Computer bulletin board system – CBBS) เป็นต้น

- การสื่อสารจากศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการเฉพาะกลุ่ม (Point to server narrowcast) คือการสื่อสารจากบุคคลหนึ่งไปยังศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการโดยที่ผู้รับจะต้องเป็นกลุ่มเฉพาะที่อาจเป็นสมาชิก หรือลงทะเบียนได้ และการเข้าถึงข้อมูลนี้จะต้องใช้การใส่ชื่อและรหัสผ่านด้วย

- การสื่อสารจากศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบทั่วไป (Server broadcast) คือ การเรียกใช้ หรือค้นหาข้อมูลที่เก็บไว้โดยศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการซึ่งผู้ที่สร้างหรือจัดการข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือบุคคลผู้มีศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการ เช่น แหล่งข่าวสารบนเครือข่าย (Web site)

- การสื่อสารจากศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบเฉพาะกลุ่ม (Server narrowcast) คือ การสื่อสารข้อมูลโดยผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการที่ผู้รับที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้จะต้องเป็นกลุ่มที่ถูกคัดเลือกโดยเฉพาะ เช่น เป็นลูกค้าในระบบรับข่าวสารผ่านสาร(Online news) เป็นต้น

คุณลักษณะพิเศษที่เห็นได้ชัดเจนของการสื่อสารอินเทอร์เน็ต คือ ความสามารถในการลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและระยะทางในการสื่อสาร (time and space) ออกไปได้อย่างสิ้นเชิง เพราะไม่ว่าผู้ส่งสารจะอยู่บริเวณซีกโลกใดๆ ของโลกต่างก็สามารถสื่อสารถึงกันได้เมื่อเข้าไปอยู่ในการสื่อสารอินเทอร์เน็ต

McQuail (McQuail, 1972) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ “สื่อใหม่” ว่ามีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ที่มีช่องทางการสื่อสารคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันตามประเภทของการใช้งานเนื้อหาและบริบท ได้แก่

1. สื่อเพื่อการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication Media) ได้แก่ โทรศัพท์ (ซึ่งมีลักษณะของความสามารถในการเคลื่อนย้ายมากขึ้น) อีเมล (ในระยะแรกเป็นการใช้เพื่อการทำงานแต่ปัจจุบัน เป็นการใช้ในเรื่องส่วนตัวมากขึ้น) เป็นการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยให้ติดต่อระหว่างกันสะดวกมากขึ้น

2. สื่อเพื่อปฏิสัมพันธ์เพื่อความเพลิดเพลิน (Interactive Play Media) ได้แก่ คอมพิวเตอร์และวิดีโอเกมส์ รวมทั้งอุปกรณ์ Virtual Reality หากเปรียบเทียบกับ “สื่อเก่า” แม้ว่าจะมีการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีคล้ายกันและอาจถือว่าเป็น “ทางเลือกในการใช้งาน” ของการใช้สื่อ บางอย่าง ข้อแตกต่างที่สำคัญ ก็คือความสามารถในการโต้ตอบ (Interactivity) และ “กระบวนการในการใช้ประโยชน์

3. สื่อเพื่อการค้นหาข้อมูล (Information Search Media) เป็นประเภทที่มีสื่อหลายชนิด แต่ อินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บเป็นตัวอย่างเด่นชัดที่สุด โดยจัดเป็นแหล่งข้อมูลที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องขนาด ความเป็นปัจจุบัน และการเข้าถึง อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายของเนื้อหา และแรงจูงใจในการใช้งานแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เป็นประโยชน์ที่นอกเหนือจากผลของการพัฒนาเทคโนโลยี

4. สื่อเพื่อการมีส่วนร่วม (Collective Participatory Media) สื่อในกลุ่มนี้ใช้อินเทอร์เน็ตในการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิด ประสบการณ์ และการสร้างความสัมพันธ์จากการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบนเว็บบอร์ด , การพูดคุยในห้องสนทนา (Chat Room) , การเล่น Icq หรือ Msn เป็นต้น

การสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ให้ผู้ใช้งานมีความมั่นต่อเหตุการณ์ บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก รวดเร็วและง่ายดายมากขึ้นการใช้ชีวิตที่ต้องแข่งขันกับเวลาในสังคมปัจจุบัน ทำให้การสื่อสารใหม่นี้เป็นที่นิยมแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม นอกจากการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อผลของการติดต่อสื่อสารและการทำงานที่มีประสิทธิภาพแล้ว การใช้เพื่อตอบสนองความเพลิดเพลิน ความบันเทิง ด้วยขีดความสามารถอันไร้ข้อจำกัดของการเข้าถึงข้อมูลในระยะไกล เป็นส่วนหนึ่งให้บุคคลสืบค้นข่าวสารข้อมูลต่างๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเช่นกัน (ปรเมศวร์ รัมย์กาญจ, 2546)

สภาพแวดล้อมของการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์

การสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ได้เปิดโอกาสให้ผู้สื่อสารสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันอย่างอิสระ โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิก ซึ่งเมื่อสมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันจนถึงระดับหนึ่งแล้ว ก็จะทำให้เกิดชุมชนย่อยๆ ขึ้นในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือที่เรียกว่า “ชุมชนจำลอง” (Virtual Community)

การสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ทำให้เกิดชุมชนในลักษณะของชุมชนจำลองขึ้นนั้น ยิ่งก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมในการสื่อสารรูปแบบใหม่ดังนี้ (ศุภนิสา ทดลา, 2542)

1. สภาพไร้การขัดขวาง และควบคุม (Disinhibition) จากการที่ผู้รับสาร และส่งสาร ติดต่อกันผ่านจากทางคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียว ทำให้ทั้งสองฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยน ข่าวสารกันได้เต็มที่ โดยที่ต่างฝ่ายไม่ต้องรู้จักกันมาก่อน นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายไม่ต้องเห็น อวัจนภาษา เช่นสีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียงใดๆของคู่สื่อสารเลย

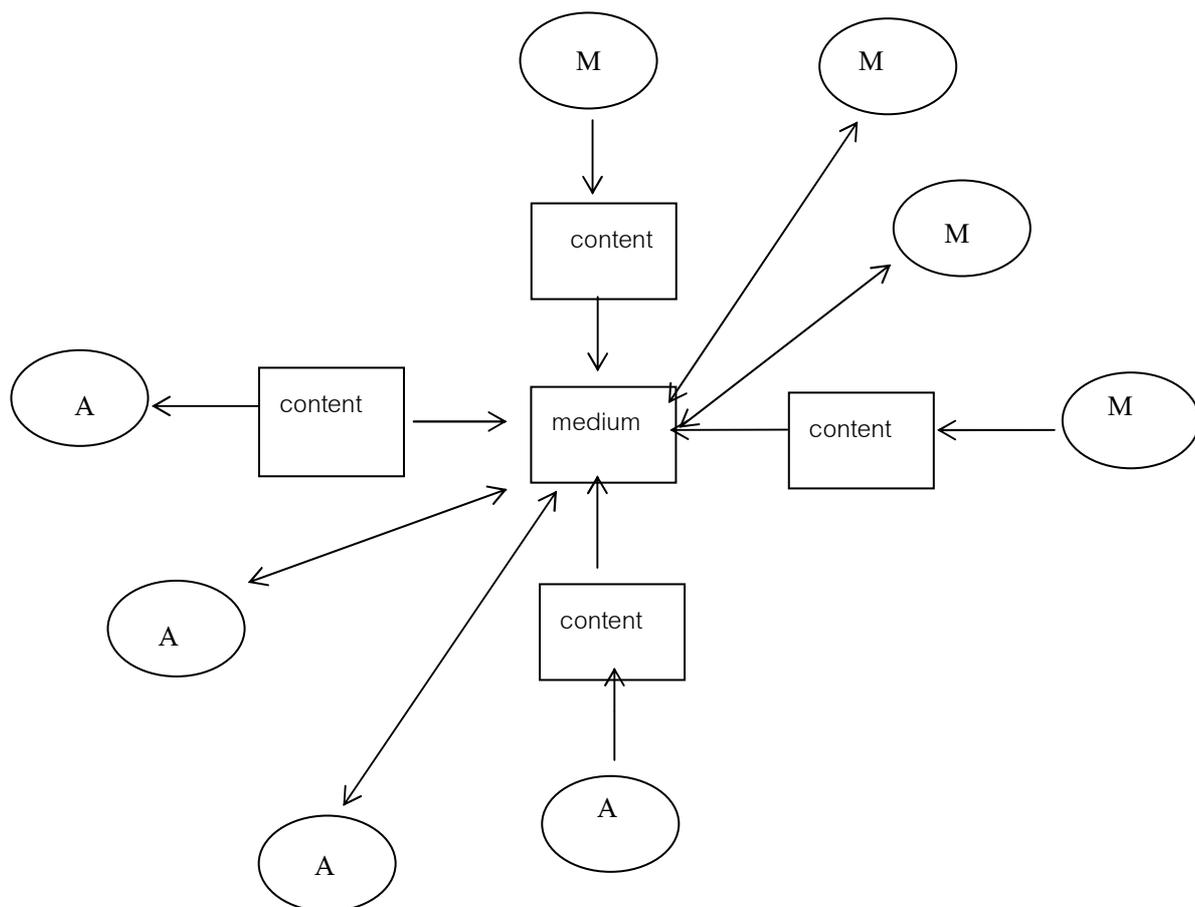
2. การเปลี่ยนเพศ (Gender Swapping) เป็นสิ่งที่เกิดต่อเนื่องมาจากสภาพไร้การ ขัดขวางและควบคุม กล่าวคือเมื่อคู่สื่อสารไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน และไม่ได้เห็นหน้ากันระหว่าง สื่อสาร ผู้สื่อสารแต่ละฝ่ายก็สามารถเปลี่ยนเพศตัวเอง เพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างอิสระ

3. การเป็นตัวตนหลากหลายรูปแบบ (Multiple Identities) เมื่อผู้สื่อสารผ่านตัวกลาง คอมพิวเตอร์มีอิสระในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันได้เต็มที่ โดยไม่ต้องทราบสถานภาพ เพศ รูปร่างหน้าตา หรือรายละเอียดอื่นๆ ผู้สื่อสารจึงมีโอกาสที่จะเปลี่ยนบทบาท และสถานภาพ ของตนให้สอดคล้องกับการสื่อสาร หรือความต้องการของตนเองที่ไม่สามารถเป็นได้ในชีวิตจริง

การนำระบบ world wide web มาใช้ในช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อกลาง คอมพิวเตอร์(Computer- Mediated –Communication) หรือ CMC Joseph B. Walther, 1992) ได้ให้ ความหมาย CMC เอาไว้กว้างๆว่าคือ การประชุมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ (computer conferencing) และการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) เกิดขึ้นและดำเนินไปในเวลาเดียวกัน (synchronous) หรือต่างเวลากัน(asynchronous) โดยที่ผู้ส่งสารใส่รหัส(encode)ลงไปในเนื้อหา (text message) ซึ่งจะถูกล่ามุด (delayed)จากคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารไปสู่คอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร (กิตติ กันภัย,2543)

จากคำนิยามของ Walther ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบ สำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการสื่อสารแบบ CMC และโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเชื่อมโยงระหว่าง คอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารจะทำหน้าที่เป็นสะพานลำเลียงสารที่ถูกใส่รหัส

ในขณะที่ Hoffman และ Novak ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อกลาง คอมพิวเตอร์และให้คำนิยามอย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับ Hyper media CMC ว่าเป็นเครือข่าย คอมพิวเตอร์สำหรับการแจกจ่ายข่าวสาร เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีข้อมูลหลากหลาย การสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ใหม่ในสังคมที่ต้องการอาศัยการเรียนรู้ (Socially oriented) ความไม่เจาะจงในการสื่อสารเป็น CMC ทำให้เกิดให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า การ สื่อสารที่ไม่เจาะจงผู้รับสารหรือปราศจากอารมณ์ในการสื่อสาร (Socially emotional) ไม่เหมือนกับการ สื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face – to – Face communication) นอกจากนั้นการสื่อสารผ่านสื่อกลาง คอมพิวเตอร์เป็นการสื่อสารไม่เป็นกันเอง ไม่เร้าอารมณ์ และไม่เจาะจงผู้รับสาร ผู้ร่วมสื่อสารแบบ CMC ต้องปรับสภาพตัวเองให้เข้ากับการสื่อสารมากกว่าการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารแบบเผชิญหน้า

(Hoffman, Novak and Chaterjee, 1995 อ้างถึงใน ศุจิกา ดวงมณี, 2541)

แบบจำลองรูปแบบการสื่อสารบน world wide web

จากแบบจำลองรูปแบบการสื่อสารบน world wide web (ศุจิกา ดวงมณี, 2541) อธิบายว่า ข้อมูลข่าวสารถูกสร้างขึ้นโดยสื่อมวลชน (M) เช่น web pages ของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ หรือเนื้อหาจะถูกสร้างขึ้นโดยผู้รับสาร (A) ก็ได้ สื่อมวลชนและผู้รับสารจะส่งผ่านข้อมูลที่ตนเองสร้างขึ้นไปยังตัวสื่อ (medium) ก็คือระบบการสื่อสารใน world wide web

สำหรับการจำลองรูปแบบการสื่อสารบน world wide web สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ใช้งานจะเข้าไปในเว็บไซต์ที่ตนสนใจ เพื่อศึกษาข้อมูลที่สนใจและนำความรู้หรือข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้วยความสามารถและศักยภาพของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ CMC ซึ่งโดดเด่นไปจากสื่ออื่นๆ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเรื่องสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์มาเป็นกรอบใน

การศึกษา เพื่อให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับการศึกษาสื่ออินเทอร์เน็ต ผ่านโปรแกรมการค้นหาข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ McQuail, 1972 เป็นเกณฑ์ในงานวิจัยนี้ซึ่ง สื่อเพื่อการค้นหาข้อมูล (Information Search Media) เป็นประเภทที่มีสื่อหลายชนิด แต่ อินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บเป็นตัวอย่างที่เด่นชัดที่สุด โดยจัดเป็นแหล่งข้อมูลที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องขนาด ความเป็นปัจจุบัน และการเข้าถึง อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายของเนื้อหา และแรงจูงใจในการใช้งานแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เป็นประโยชน์ที่นอกเหนือจากผลของการพัฒนาเทคโนโลยี

2. ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking Theory)

ในทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารนั้น จะมีทฤษฎีการเลือกรับข่าวสารปะปนอยู่ด้วย เพราะการเลือกรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารนั้นก็ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการสื่อสารประสบความสำเร็จ กล่าวคือ ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับ เลือกรับรู้ และเลือกจดจำในข่าวสารที่ตนเองสนใจ ให้ความเชื่อถือ และตรงตามความเชื่อถือ ทศนคติและความต้องการของตนเองเท่านั้น

ส่วนการแสวงหาข่าวสารนั้นคือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำในสิ่งหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่จะสนองตอบความต้องการของตน อันเนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นต้องการรู้ ศึกษาและวิเคราะห์ในประเด็นหนึ่ง แล้วพบว่าความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอ จึงทำการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ดังกล่าวด้วยการแสวงหา (Krikelas, 1983)

โดยที่บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้น ขึ้นอยู่กับการคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทน (Reward Value) การลงทุนลงแรง (Expenditures) และพันธะผูกพัน (Liabilities) ที่จะตามมา ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับ เช่นการได้รับข่าวสารหรือบันเทิงตามที่ต้องการ สูงกว่าการลงทุนลงแรง เช่นการต้องลงทุนซื้อหาเพื่อให้ได้มา หรือการต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้ หรือทำความเข้าใจ ก็อาจถือได้ว่า บุคคลยอมแสวงหาข่าวสารนั้นๆ (Information Seeking) แต่ถ้าผลประโยชน์ที่ได้รับน้อยกว่าการรับข่าวสารนั้น บุคคลก็อาจจะต้องยอมรับข่าวสารนั้นทั้งๆที่ไม่เต็มใจ (Information Yielding) เช่นการที่เรายอมดูโฆษณาที่ซ้ำๆซากในโทรทัศน์ก็เนื่องมาจากขี้เกียจเปลี่ยนช่อง หรือเพราะว่าหมุนไปช่องไหนๆก็เจอแต่โฆษณา ก็เลยจำใจต้องนั่งดูทั้งๆที่ไม่ชอบ (Charles Atkin, 1978)

นอกจากนี้ ชาร์ล แอทกิน (Charles Atkin, 1978) ซึ่งให้เห็นว่า การแสวงหาข่าวสาร หรือความต้องการสื่อมวลชนของปัจเจกบุคคลนั้นคือ ต้องการได้รับข่าวสาร (Information) และความบันเทิง (Entertainment) โดยความต้องการข่าวสารนั้นเกิดจากความไม่รู้หรือความไม่แน่ใจ

(Uncertainly) ของปัจเจกบุคคลที่มาจากการมองเห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น กับระดับความต้องการที่อยากรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก(Extrinsic Uncertainly) ยิ่งเป็นเรื่องสำคัญก็ยิ่งมีความอยากรู้ความแน่ใจสูงการมองเห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ของปัจเจกบุคคลนั้นกับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลนั้นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Intrinsic Uncertainly)

สำหรับความต้องการที่ได้รับคามบันเทิงของปัจเจกบุคคลนั้นมาจากการกระตุ้นอารมณ์แห่งความรื่นเริงบันเทิงใจ ที่เกิดจากการมองเห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างสภาวะที่เป็นอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้นกับระดับความสนุกสนานที่คาดหวังไว้(Intrinsic Desire)ข่าวสารที่จะลดความไม่รู้หรือความไม่แน่ใจที่เกี่ยวข้องกับความสนใจภายในส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Intrinsic Uncertainty) และที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงสนุกสนานส่วนตัว (Immediate Consummately Gratifications) ส่วนข่าวสารที่ลดความไม่รู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic Uncertainty) นั้นแอทกิน (Atkin) ให้เชื่อว่า ข่าวสารที่ใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจรับรู้ ความคิด และแก้ปัญหาต่างๆ (Instrumental Utilities) ในชีวิตประจำวัน ข่าวสารบางอย่างอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ และในขณะที่เดียวกันก็ให้ความบันเทิงด้วยก็ได้

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการแสวงหาข่าวสารนั้น นอกจากผู้รับสารต้องการเพื่อสนับสนุน ทักษะคิด ความคิด และความเข้าใจเดิมที่มีอยู่แล้ว ยังเป็นการแสวงหาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เช่น เพื่อความรู้ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ ตลอดจนเพื่อสนองความสนใจส่วนบุคคล และเพื่อความบันเทิง ทั้งนี้ การตัดสินใจแสวงหาข่าวสาร การเฉยเมยต่อข่าวสาร ขึ้นอยู่กับการประเมินเปรียบเทียบผลตอบแทนที่จะได้รับจากการรับรู้ข่าวสารนั้นของผู้รับสารด้วยเช่นกัน

สำหรับทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารนี้เป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการศึกษาวิจัยว่ากลุ่มประชาชน ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีการแสวงหาข่าวสารข้อมูล การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ใดบ้าง และแตกต่างกันอย่างไร

ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ แมคคอมบส์ และเบคเคอร์ (McCombs and Becker,) เป็นเกณฑ์ ซึ่งในเรื่องการใช้สื่อตามความพอใจและความต้องการว่า บุคคลใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองความต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยสังเกตการณ์ และติดตามความเคลื่อนไหวจากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้ทันเหตุการณ์ เพื่อความทันสมัย รู้ว่าอะไรมีความสำคัญและควรจะเรียนรู้

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ (Uses and Gratification Theory)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ หรือ การใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจนั้นเป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญที่ผู้รับสาร โดยเน้นว่าผู้รับสารจะเป็นตัวจักรในการตัดสินใจเลือกใช้ประเภทของสื่อและเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของตนอย่างไร ถือได้ว่าเป็นการเน้นความสำคัญของผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร โดยผู้รับสารไม่ได้เพียงผู้รับเอาอิทธิพลจากสื่อมวลชนเท่านั้น (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2542) บุคคลเป็นผู้ถูกกระทำ (Passive Person) ที่ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปตามผล (Effects) ที่ได้รับจากสื่อ แต่เมื่อพิจารณาในทางตรงกันข้าม บุคคลเป็นผู้กระทำ (Action Person) ที่มีความปรารถนาจะเลือกใช้สื่อ เพื่อตอบสนองความพอใจส่วนตัว(พิชณี เขยจรรยา

เมตตา วิวัฒนากุล และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (2538) ลักษณะที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของทฤษฎีนี้คือ การศึกษามนุษย์มากกว่าข้อความข่าวสารการสื่อสาร โดยเน้นการศึกษาว่าเพราะเหตุใดมนุษย์จึงมีพฤติกรรมการสื่อสารอย่างนั้นอย่างนี้มากกว่าที่จะศึกษาข้อความในการสื่อสารว่าอย่างไร และก่อให้เกิดอะไรในมนุษย์เราโดยชี้ให้เห็นถึงความต้องการต่างๆ ของผู้รับสารที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านการสื่อสาร เพื่ออธิบายให้เห็นว่า ความต้องการบุคลิกภาพและองค์ประกอบด้านสังคมอื่นๆต่างก็มีส่วนช่วยอธิบายว่าการที่มนุษย์แสวงหาหรือหลีกเลี่ยงการใช้ข่าวสารที่มีอยู่ในการสื่อสารมวลชน เป็นการศึกษาที่มองว่ามนุษย์รู้จักที่จะนำเอาข่าวสารที่ได้จากสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์

แคทซ์ และคณะ (Katz and Other, 1974 อ้างถึงใน ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534) ได้ศึกษาข้อมูลซึ่งเก็บจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศอิสราเอล ซึ่งเป็นลักษณะของงานวิจัยสำรวจพื้นฐาน และได้พยายามที่จะคิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือในการวัดการใช้สื่อและความพึงพอใจมากกว่าจะเป็นการศึกษาเพื่อทดสอบสมมุติฐานดังนั้น Katz และคณะ จึงได้สร้างมาตราวัดความต้องการด้านจิตใจและสังคมมนุษย์ขึ้น โดยนำเอาองค์ประกอบมารวมกันเข้าเป็นต้องการในแง่ต่างๆซึ่งได้แก่องค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง ดังนี้

Mode คือ ลักษณะของความต้องการ เช่นต้องการให้เพิ่มมากขึ้น ต้องการให้ลดน้อยลง ต้องการให้ได้มา Connection คือ จุดประสงค์ของการติดต่อของบุคคลต่อสิ่งภายนอก คือ การติดต่อเพื่อรับข่าวสาร ความรู้ การติดต่อเพื่อความพอใจ เพื่อประสบการณ์ทางอารมณ์ การติดต่อเพื่อความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความมั่นคง และสถานภาพ การติดต่อเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์

Referent คือ บุคคลหรือสิ่งภายนอกที่มนุษย์โยงการติดต่อไปสู่ ได้แก่ ตนเอง ครอบครัว เพื่อนฝูง สังคม รัฐบาล ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม โลก สิ่งภายนอกอื่น ๆ ที่มีความหมายนัยลบ

จากองค์ประกอบทั้งสามที่กล่าวมานี้ Katz และคณะ (Katz and Other, 1974) ได้สร้าง ข้อความแสดงความต้องการของบุคคลขึ้น เพื่อชี้ให้เห็นถึงความต้องการของบุคคลซึ่งสามารถใช้สื่อ ต่างๆตอบสนองความพึงพอใจ (Gratifications) ได้โดยสามารถสร้างเป็นแบบจำลองเกี่ยวกับการใช้ สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจได้ดังนี้

แบบจำลองที่ Katz และคณะ (Katz and Other, 1974) สร้างขึ้นสามารถอธิบายได้ว่า สภาพทางสังคมและจิตใจที่แตกต่างกัน เป็นสาเหตุให้มนุษย์มีความต้องการไม่เหมือนกันเหล่านี้จะ แตกต่างกันออกไป ขั้นสุดท้ายคือ ความพอใจที่ได้รับจากการใช้สื่อก็จะแตกต่างกันไปด้วย

คำอธิบายเกี่ยวกับแบบจำลองนี้ ยกเป็นตัวอย่างให้เห็นได้ในกรณีที่ปัจเจกบุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งมีความต้องการจำเป็นตามสภาวะทางจิตใจและสังคม เช่นต้องการเป็นคนรอบรู้ทันสมัย เพื่อเป็น ที่ยอมรับของบุคคลอื่น และมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะ ช่วยตอบสนองความต้องการได้ จึงมีการเลือกเปิดรับ รายการต่างๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือ หนังสือพิมพ์เป็นต้น เพื่อให้ได้รับความพึงพอใจตามที่ต้องการได้ คือ เป็นคนที่มีความรอบรู้ ทันสมัย เช่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือเปลี่ยนลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมบางอย่าง ได้เช่นเดียวกัน (พีระ จิระ โสภณ, 2539)

นอกจากนี้ แมคคอมบส์ และเบคเคอร์ (McCombs and Becker, 1979) ได้กล่าวไว้ในเรื่อง การใช้สื่อตามความพอใจและความต้องการว่า บุคคลใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองความต้องการ ดังต่อไปนี้คือ

1. ต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยสังเกตการณ์ และติดตามความเคลื่อนไหว จากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้ทันเหตุการณ์ เพื่อความทันสมัย รู้ว่าอะไรมีความสำคัญและควรจะเรียนรู้
2. ต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับ ชีวิตประจำวัน การรับสื่อมวลชน ทำให้บุคคลสามารถกำหนดความคิดเห็นของตนเองต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์รอบๆตัว
3. ความต้องการข้อมูลเพื่อพูดคุย (Discussions) โดยการรับสื่อมวลชนทำให้บุคคลมี ข้อมูลที่สามารถนำไปพูดคุยกับผู้อื่นได้
4. ความต้องการมีส่วนร่วม (Participating) ในเหตุการณ์และความเป็นไปต่างๆที่ เกิดขึ้นรอบตัว
5. ความต้องการเสริมความคิดเห็น หรือการสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว (Reinforcement)

6. ความต้องการความบันเทิง (Relax and Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

โดยคิมแพ็ค และเมอร์เรย์ (Kippax and Murry, 1980) ได้นำความคิดของแคทซ์ (Katz) ไปศึกษา โดยนอกจากจะเน้นเรื่องการใช้สื่อด้วย จุดประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้คือ ต้องการหาความสัมพันธ์ของความต้องการใช้สื่อ กับความพึงพอใจ และการใช้สื่อกับการรับรู้คุณประโยชน์ของสื่อ ผลจากการศึกษา เป็นดังนี้

1. ปัจจัยด้านตัวบุคคล เช่น เพศ อายุการศึกษา อาชีพ เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อ และการรับรู้คุณประโยชน์ของสื่อ โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวกับอายุ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากคือ อายุตั้งแต่ 9-11 ปี และกลุ่มที่มีอายุน้อยจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุมากกว่าใช้สื่อ เพราะมีความสนใจที่จะรับรู้เรื่องเกี่ยวกับสังคมและความต้องการของตนเอง

2. คนที่มีระดับการศึกษาสูงจะเลือกใช้สื่อมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ

3. จากประเภทของสื่อที่ทำการศึกษา โทรทัศน์ จะถูกเลือกใช้สูงเป็นอันดับหนึ่ง เพราะกลุ่มเป้าหมายจะเห็นว่าสื่อที่มีประโยชน์โดยให้ข้อมูลต่างๆที่เราสนใจ เช่นเกี่ยวกับโลก และเหตุการณ์ภายในประเทศรวมทั้งให้ความบันเทิงด้วย โดยหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ และภาพยนตร์จะถูกเลือกใช้เป็นอันดับรองตามเหตุผลของการเลือกใช้

4. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีการเลือกใช้สื่ออย่างมีจุดมุ่งหมาย และเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของสื่อที่มีต่อผู้ใช้

การศึกษาของคิมแพ็ค และเมอร์เรย์ (Kippax and Murray, 1980) นี้ สามารถสรุปได้ว่า ความต้องการในการใช้สื่อที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ และปัจจัยด้านตัวบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อด้วย

ส่วนแมคควอล และคณะ (McQuail and other, อ้างถึงใน ศิริชัย ศิริภายะ และ กาญจนา แก้วเทพ, 2531) ได้ศึกษาตัวแปร ความต้องการของผู้รับสารจากสื่อมวลชนไว้ดังนี้

ความต้องการสารสนเทศ เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัวและสังคม

เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ ความคิดเห็น และการตัดสินใจ สนองความอยากรู้อยากเห็น และสนองความสนใจเป็นการเรียนรู้ และศึกษาด้วยตนเอง

สร้างความรู้สึกรู้สึกที่มั่นคงความต้องการสร้างควมมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล ให้แรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคลให้ตัวแบบทางพฤติกรรม แสดงออกพร้อมกับค่านิยมของคนอื่นๆ มองทะลุภายในตนเอง

3. ความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มองทะลุเข้าไปในสภาพแวดล้อมของผู้อื่นแสดงออกร่วมกับผู้อื่น และเกิดความรู้สึกลึกในลักษณะที่เป็นเจ้าของ นำไปใช้สนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมใช้แทนเพื่อนช่วยในการดำเนินตามบทบาททางสังคมสร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม ความต้องการความบันเทิง การหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่างๆ

การผ่อนคลายมีวัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ความสนุกสนานทางสุนทรียะได้มีอะไรทำเพื่อใช้เวลาให้หมดไป

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของเวนเนอร์ (Lawrence A' Wenner, 1985) เกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริโภคข่าวสาร (News Gratifications) โดยเวนเนอร์ได้แบ่งความพึงพอใจออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. Orientation Gratifications หมายถึง การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลเพื่อการอ้างอิง เพื่อเป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคม รูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมา ได้แก่ การติดตามข่าวสาร (Surveillance) หรือการได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decisional Utility)

2. Social Gratifications เป็นการใช้ข่าวสารเพื่อเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสังคมซึ่งรับรู้จากข่าวสารกับเครือข่ายส่วนบุคคลของปัจเจกชน เช่น การนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น หรือใช้เพื่อการชักจูงใจ

3. Para - Social Gratifications หมายถึง กระบวนการใช้ประโยชน์ข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล หรือเพื่อการอ้างอิงอ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อ หรือปรากฏในเนื้อหาของสื่อ

4. Para - Orientation Gratifications หมายถึง กระบวนการใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ หรือเพื่อปกป้องตนเอง เช่น เป็นการใช้เวลาให้หมดไปเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เพื่อหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่พึงพอใจอย่างอื่น เป็นต้น

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการแสวงหาข่าวสารจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประชาชนจังหวัดนครพนมที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของของเวนเนอร์ (Lawrence A' Wenner ,1985) ในงานวิจัยนี้ในประเด็นที่เวนเนอร์พบว่า Para - Orientational Gratifications เป็นกระบวนการใช้ประโยชน์ข่าวสาร

เพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคลหรือเพื่อการอ้างอิงตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือปรากฏการณ์ในเนื้อหาของสื่อ

4. แนวคิด/ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทยโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ที่พระราชวังสราญรมย์ หรือกระทรวงการต่างประเทศเดิม ในสมัยพันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ เป็นรัฐมนตรีต่างประเทศของไทย มีประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์ในการรวมตัวเริ่มแรกเพื่อความมั่นคงในภูมิภาคที่ต้องการจัดป้องกันภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์โดยตรง ต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ตามลำดับ ทั้งนี้มีกติกากว่าผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกอาเซียนต้องอยู่ในภูมิภาคนี้ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกัมพูชาทำให้อาเซียนมีสมาชิกรอบทั้ง 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประชากรรวมทั้งสิ้นเกือบ 600 ล้านคน มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่สูง และเป็นที่สนใจของประเทศคู่เจรจาทั้ง ASEAN+3 (ASEAN + จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ASEAN+6 (ASEAN + จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย) และประเทศคู่เจรจาอื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย แคนาดา เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปีประเทศไทยเป็นประธานอาเซียนและได้มีการกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ส่งผลให้มีการเดินทางเข้าออกประเทศไทยของประเทศคู่เจรจาข้างต้นสูงขึ้นมาก อุปสรรคสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อถึงการเป็นประธานอาเซียนของไทย คือ ปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ก็ผ่านพ้นมาได้ในที่สุด

โครงสร้างของอาเซียน

วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 กำหนดเป้าหมายหลัก 4 ประการ เพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN COMMUNITY) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) โดยกำหนดเป้าหมายไว้ว่า ภายในปี 2563 โดยกำหนดเป้าหมายไว้ว่า อาเซียนจะเป็น

- 1) วังสมานฉันท์ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 2) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาย่างมีพลวัต
- 3) มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก
- 4) ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร

และเห็นชอบให้มีการร่าง “กฎบัตรอาเซียน” ซึ่งทำหน้าที่เป็น “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว โดยสนับสนุนการรวมตัวและความ

ร่วมมืออย่างรอบด้านแบ่งเป็น ความร่วมมือ 3 ด้าน หรือ 3 เสาหลัก ได้แก่ ด้านการเมือง ให้จัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community – AEC) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ให้จัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio - Community – ASCC) มีหลักพื้นฐานของความร่วมมือที่น่าสนใจ 3 ข้อ ได้แก่ ให้ใช้การตัดสินใจโดยหลักฉันทามติ การไม่แทรกแซงกิจการภายใน ซึ่งกันและกัน และเน้นการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งต่อมาผู้นำของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ได้เห็นชอบให้เร่งรัดการเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิม 5 ปี ทำให้เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน โดยสมบูรณ์จะต้องเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558)

โดย 3 เสาหลักแห่งความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาด้านอื่นๆ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจึงเป็นเสาหลักความร่วมมือหนึ่งในสามเสาหลัก ที่เน้นการรวมตัวของอาเซียนเพื่อสร้างความมั่นใจ เสถียรภาพ และสันติภาพ ในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และปราศจากภัยคุกคามด้านการทหาร และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนมีเป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่

1.1 สร้างประชาคมให้มีค่านิยมร่วมกันในเรื่องของการเคารพความหลากหลายของแนวคิด และส่งเสริมให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายและกิจกรรมภายใต้เสาการเมืองและความมั่นคง

1.2 ให้อาเซียนสามารถเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ และส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์

1.3 ให้อาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก โดยอาเซียนมีบทบาทเป็นผู้นำในภูมิภาค และจะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค นอกจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคแล้ว ผลลัพธ์ประการสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ก็คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกกับรัฐสมาชิกด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยสันติวิธี หรือปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด ปัญหาโจรสลัด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ท่ามกลาง บริบททางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันสูง อันส่งผลให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจโลก รวมถึงการ รวมกลุ่มการค้ากันของประเทศต่างๆ อาทิ สหภาพยุโรป และเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบ ให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน” ภายในปี 2558 มีประสงค์ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย

2.1 มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน

2.2 มุ่งให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า การบริการ การลงทุน แรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกโดยเสรี

2.3 ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียน และช่วยให้ประเทศสมาชิกเหล่านี้ เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรวมตัวเข้ากับประชาคมโลกได้อย่างไม่อยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

2.4 ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขยายปริมาณการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาค ลดการพึ่งพาทลาดในประเทศที่สาม สร้างอำนาจการต่อรองและศักยภาพในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีเศรษฐกิจโลก เพิ่มสวัสดิการและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียน

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมี แผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ซึ่งประกอบด้วย ความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่

3.1 การพัฒนามนุษย์ (Human Development)

3.2 การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)

- 3.3 สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)
- 3.4 ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
- 3.5 การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building and ASEAN Identity)
- 3.6 การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

5. โปรแกรมค้นหา

ถึงแม้ว่าสารสนเทศบนเวปไซต์ไวด์เว็บมีประโยชน์อย่างมาก แต่ไม่มีรูปแบบทางกายภาพที่แน่นอน ไม่มีขอบเขตจำกัด ไม่มีความเป็นถาวร ไม่มีการควบคุมจากหน่วยงานใด เนื่องจากมีความเป็นอิสระในการจัดสร้าง กล่าวคือเอกสารบนเวปไซต์ไวด์เว็บเหล่านี้มีโอกาสเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงเนื้อหาและแหล่งสารสนเทศได้ตลอดเวลา รวมถึงปริมาณสารสนเทศที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่มหาศาลจากการสำรวจของ Netcraft (2007) โดยใช้โปรแกรมสำรวจเว็บไซต์ในเดือนพฤษภาคม 2550 พบจำนวนเว็บไซต์กว่า 118 ล้านเว็บไซต์ เพิ่มขึ้นจากเดือนเมษายนปีเดียวกันเกือบ 4.4 ล้านเว็บไซต์ ซึ่งประมาณการกันว่ามีเว็บไซต์ที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตทั้งหมดกว่า 210 ล้านเว็บไซต์ (ยาวลักษณ์, 2547) และเชื่อกันว่าสารสนเทศที่จัดพิมพ์ใน

รูปเว็บเพจเพื่อเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตที่มากกว่า 1 พันล้านหน้า (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักบริการคอมพิวเตอร์ 2543)

จากปัญหาดังที่กล่าวมาทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนเวปไซต์ไวด์เว็บจึงไม่ใช่เรื่องง่ายจำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยค้น ที่จะทำให้การสืบค้นและการเข้าถึงสารสนเทศทำได้ง่ายและสะดวกทำให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการอย่างรวดเร็ว เรียกเครื่องมือช่วยค้นนี้ว่า โปรแกรมค้นหา (Search engine)

โปรแกรมค้นหา คือโปรแกรมค้นหาสารสนเทศจากฐานข้อมูล ที่รวบรวมเว็บเพจต่างๆ ทั่วโลกแล้วนำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูล และจัดทำโปรแกรมค้นหาข้อมูลหรือเว็บเพจที่ต้องการให้บริการโดยจัดทำเป็นเว็บเพจที่อยู่ในรูปของฟอร์มให้ผู้สืบค้นกรอกคำ วลี หรือประโยคที่ต้องการค้น จากนั้นโปรแกรมค้นหาจะทำการค้นจากฐานข้อมูลที่ได้จัดเก็บเว็บเพจไว้ก่อนแล้ว เมื่อพบข้อมูลที่ตรงกับความต้องการจะนำรายการที่พบมาแสดงแก่ผู้สืบค้น พร้อมทำรายการเชื่อมโยงไปยังแหล่งที่จัดเก็บเว็บไซต์นั้นๆ ทั้งนี้ผลของการสืบค้นจะพบหรือไม่พบก็ตาม โปรแกรมค้นหาจะส่งข้อมูลกลับมาให้ผู้สืบค้นทราบ (วิเศษศักดิ์ โศทรอาษา,

เชชนันต์ บุญพันธ์, กฤษณา บุตรปาละ, ขวัญใจ คีจิง, และเสรี หราชเจริญ 2542, น. 243)

อังสนา ธงไชย (2550, น. 100) อธิบายว่า โปรแกรมค้นหาคือโปรแกรมที่ทำหน้าที่ในการสืบค้นเอกสารเว็บในระบบเวปไซต์ไวด์เว็บ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการระบบค้นคืนเอกสาร

เว็บโดยมีโปรแกรมจัดเก็บข้อมูลเอกสารเว็บ (Wed Spider) เพื่อนำมาจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล และมีโปรแกรมจัดทำดัชนีคำจากส่วนต่างๆ ของเอกสารเว็บสำหรับสืบค้น

ศรีสุภา นาคชน (2548, น. 285) กล่าวว่า โปรแกรมค้นหาที่มีลักษณะเหมือนกับฐานข้อมูล การสืบค้นสามารถปฏิบัติเหมือนกับการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ ไป ก็จะต้องพิมพ์คำข้อความหรือวลี ในช่องว่างสำหรับใส่คำที่ต้องการสืบค้นและสั่งให้ทำการสืบค้นระบบของโปรแกรมค้นหาจะดำเนินการสืบค้น ซึ่งผลการสืบค้นด้วยโปรแกรมค้นหาสามารถใช้คำสำคัญ การตัดปลายคำและตรรกะบูลีนได้

Soanes and Stvenso (2005, p.1658) กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมค้นหา คือ โปรแกรมที่ใช้สืบค้นเพื่อบ่งชี้รายการในฐานข้อมูล ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคำสำคัญหรืออักษรที่ผู้สืบค้นกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการใช้เพื่อสืบค้นเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต

Feather and Sturges (2003, p.569) ให้ความหมายของโปรแกรมค้นหาว่า หมายถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้ผู้ใช้สืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้วยคำสำคัญหรือวลี โปรแกรมค้นหาจะทำการสืบค้นสารสนเทศให้ด้วยความรวดเร็ว นับเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสืบค้นสารสนเทศจากบริการเว็ลด์ไวด์เว็บ

จากความหมายของโปรแกรมค้นหาดังกล่าว อาจถือได้ว่าเป็นเว็บไซต์ประเภทหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหากการให้บริการหลักคือ บริการสืบค้นข้อมูล ซึ่งจะทำหน้าที่รวบรวมสารสนเทศจากเว็บไซต์ต่างๆ เอาไว้เป็นฐานข้อมูล โดยทำดัชนีสืบค้นหรือจัดแยกเป็นหมวดหมู่ และจัดทำส่วนสำหรับสืบค้นไว้ให้ อาจเรียกโปรแกรมค้นหานี้ได้ว่า Search engine หรือ Web search engine

องค์ประกอบและวิธีการทำงานของโปรแกรมค้นหา

โดยทั่วไปสามารถแบ่งองค์ประกอบของโปรแกรมค้นหาตามหน้าที่การทำงานได้ 3 ส่วน คือ ตัวสำรวจหรือรวบรวมข้อมูล ตัวทำดัชนีหรือฐานข้อมูล และโปรแกรมสืบค้นข้อมูล ส่วนต่างๆ เหล่านี้มีลักษณะการทำงานแตกต่างกันออกไป (สุนัสนริน หวังสุนทรชัย, 2541, น. 21) ดังนี้

1. สไปเดอร์ (Spider) เป็นตัวสำรวจหรือรวบรวมข้อมูล อาจเรียกว่าโรบอต (Robot) หรือครอลเลอร์ (Crawler) ทำหน้าที่เดินทางไปยังเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและส่งข้อมูลที่ได้อีกกลับมายังตัวจัดทำดัชนีและฐานข้อมูล เพื่อทำการประมวลผลในการจัดทำดัชนีให้กับเอกสารเว็บที่ได้สำรวจมาและจัดเก็บในฐานข้อมูล ตามแต่ละกลไกการสืบของโปรแกรมค้นหา โปรแกรมค้นหาหนึ่งๆ มักมีตัวสำรวจหลายตัวเพื่อความรวดเร็วในการสำรวจและเก็บข้อมูลซึ่งมีผลความทันสมัยของข้อมูล เนื่องจากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีลักษณะเฉพาะตัวที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ มีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลสูงและเกือบตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งวิธีการและระยะเวลาในการสำรวจข้อมูล รวมถึงการกลับไปยังเว็บไซต์ที่เคยสำรวจเพื่อ

ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแต่ละโปรแกรมค้นหาจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนโยบายหรือความสามารถของการสำรวจ

2. ตัวบรรชนีและฐานข้อมูล (Indexer and database) ทำหน้าที่เป็นส่วนจัดเก็บข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้และจัดทำบรรชนีให้แก่เอกสารต่างๆ เหล่านั้น โดยในส่วนนี้จะมีซอฟต์แวร์ (Software) ที่ช่วยในการจัดทำบรรชนีเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลได้สะดวกขึ้น วิธีการจัดทำบรรชนีในแต่ละโปรแกรมค้นหาจะแตกต่างกันไป บางโปรแกรมค้นหาอาจจัดทำบรรชนีให้แก่ทุกคำในเอกสาร บางโปรแกรมค้นหาอาจจัดทำบรรชนีเฉพาะส่วนชื่อเรื่องและหัวข้อใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้ข้อมูลที่ทำการจัดเก็บในฐานข้อมูลจะเก็บเฉพาะเนื้อหาโดยย่อของเอกสารเท่านั้น ซึ่งอาจคัดลอกมาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกสาร และเก็บยูอาร์แอลของเอกสารนั้นไว้ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลโดยตรงเมื่อผู้ใช้ทำการสืบค้นข้อมูล และพบว่าเอกสารนั้นตรงกับความต้องการ

3. โปรแกรมสืบค้นข้อมูล (Search engine software) ทำหน้าที่เปรียบเทียบความเกี่ยวข้องระหว่างคำที่ผู้ใช้ป้อนลงไป กับคำที่การจัดทำบรรชนีแก่เอกสารว่ามีความตรงกันมากน้อยเพียงใด จากนั้นจึงจัดลำดับความเกี่ยวข้องของเอกสารหรือข้อมูลที่ตรงกับคำค้นที่ผู้ใช้ใช้สืบค้น โดยแสดงปริมาณความเกี่ยวข้องออกมาพร้อมกับการแสดงผล แสดงเนื้อหาโดยย่อและยูอาร์แอลของเอกสาร เพื่อให้ผู้ใช้ได้เชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูล ซึ่งโปรแกรมสืบค้นข้อมูลแต่ละตัวจะมีวิธีจัดเรียงลำดับการแสดงผลแตกต่างกันออกไป

ในการแสดงผลการสืบค้น โปรแกรมการค้นหาจะทำการเปรียบเทียบรายการที่ค้นพบทั้งหมดเพื่อหาความสัมพันธ์ของรายการกับคำค้นที่กำหนด และเรียงลำดับที่เห็นว่าตรงกับคำค้นมากที่สุดให้เป็นรายการแรกๆ ซึ่งโดยทั่วไปจะถือว่ารายการที่แสดง 1-20 รายการแรกจะตรงกับคำค้นมากที่สุด ซึ่งตรงกับงานวิจัยที่ว่าผู้สืบค้นจะเปิดดูรายการสารสนเทศเพียงหน้าแรกๆ เท่านั้น (Jansen and Spink, 2006: Beitzel, Jensen, Chowdhury, Grossman and, Frieder, 2004)

วิลพร เลิศมหาเกียรติ, ภูริวัตร คัมภีร์ภาพพัฒน์ และอนิราช มิ่งขวัญ (2551, น. 93-95) ได้ทำการวิเคราะห์ผลลัพธ์บนหน้าจอแรกของโปรแกรมค้นหา 12 ตัว ได้ผลสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบในการแสดงผลบนหน้าจอแรกของโปรแกรมค้นหา ก็จะปรากฏชื่อ และสัญลักษณ์ของโปรแกรมค้นหาวางในตำแหน่งบนสุดทางด้านซ้ายมือ และยังพบว่ามียุโรปประกอบที่สำคัญที่จะเป็นประโยชน์อีก 20 องค์ประกอบภายในหน้าจอแรกคือ

1. ส่วนกำหนดคำค้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่พบในโปรแกรมค้นหาทุกตัวเพื่อเป็นช่องทางให้ผู้สืบค้น พิมพ์คำค้น หรือ วลี ประโยค เพื่อให้ระบบทำการสืบค้นข้อมูล
2. สารบัญคำค้น เป็นองค์ประกอบตัวหนึ่งที่โปรแกรมค้นหาหลายตัวนำมาเสนอไว้ให้

เป็นอีกทางเลือกสำหรับผู้สืบที่ยังขาดทักษะในการกำหนดคำค้น ให้สามารถเลือกคลิกจากหมวดใหญ่ๆ ลงไปหาหมวดย่อยจนกว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการ

3. การค้นหาขั้นสูง โปรแกรมค้นหาส่วนใหญ่มักจะเปิดโอกาสให้ผู้สืบค้นสามารถจำกัดขอบเขตการสืบค้นข้อมูลได้ โดยเลือกช่องทาง Advance Search (หรือการค้นหาขั้นสูง) เพื่อการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ เพื่อป้องกันการสืบค้นที่ให้ปริมาณผลลัพธ์มากเกินไปเกินกว่าความต้องการ แต่ในการค้นหาขั้นสูงนั้นผู้สืบค้นควรมีทักษะในการใช้ด้วย เนื่องจากโปรแกรมค้นหาแต่ละตัวมีเทคนิคในกระบวนการค้นที่แตกต่างกัน

4. จำนวนแหล่งข้อมูลที่พบ เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่โปรแกรมค้นหานิยมนำมาแสดงผล เพื่อให้ทราบว่าระบบมีความสามารถในการค้นหาข้อมูลมากน้อยเพียงใด ในกรณีที่พบข้อมูลปริมาณมากแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่ดีของระบบ และยังเป็นการบอกให้ทราบว่าคำค้นของผู้สืบค้นยังเป็นคำค้นที่กว้างไป

5. เวลาที่ใช้ในการสืบค้น ระยะเวลาในการรอให้ระบบสืบค้นเคยเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้สืบค้นเบื่อหน่ายการค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ทำให้โปรแกรมค้นหายอดนิยม เช่น Google, Yahoo พยายามที่พัฒนาระบบให้สามารถสืบค้นให้เร็วที่สุด และแสดงผลพร้อมระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล ทั้งนี้เพื่อความมั่นใจกับผู้สืบค้น

6. หัวข้อเรื่อง ที่ปรากฏในหน้าจอแสดงผลของโปรแกรมค้นหาจะใช้วิธีดึงมาจากชื่อเรื่องในเว็บไซต์นั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ตัวอักษรเป็นสีฟ้าและมีการเน้น โดยการขีดเส้นใต้เพื่อให้ผู้ใช้เห็นได้อย่างชัดเจน องค์ประกอบส่วนนี้จะอยู่คู่กับองค์ประกอบที่ 8 เสมอ

7. สรุปเนื้อหาในแหล่งข้อมูล เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมาก จะสังเกตได้ว่าโปรแกรมค้นหาทุกตัวจะต้องมีองค์ประกอบนี้ อาจจะมีขนาดความสั้นยาวแตกต่างกันไปบ้าง เนื่องจากโปรแกรมค้นหาบางตัวใช้วิธีการดึงประโยคที่มีคำค้นนั้นๆ ออกมาด้วยเทคนิคที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามโปรแกรมค้นหาควรจะให้เนื้อหาโดยสังเขปของแหล่งข้อมูลนั้นๆ ไว้ให้ผู้สืบค้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 เพื่อให้ผู้สืบค้นได้อ่านและตัดสินใจได้ว่าควรจะไปดูข้อมูลในเว็บไซต์นั้นๆ

8. ขนาดของแฟ้มข้อมูล โปรแกรมค้นหาที่ดีควรจะระบุขนาดของแฟ้มข้อมูลในแหล่งที่ค้นพบด้วยเพื่อจะช่วยให้ผู้สืบค้นตัดสินใจว่าจะเปิดเข้าไปดูหรือไม่ เพราะหากแฟ้มข้อมูลขนาดใหญ่ หมายถึง ผู้สืบค้นต้องใช้เวลาในการเปิดข้อมูลมากกว่าแฟ้มข้อมูลที่มีขนาดเล็ก และการระบุขนาดของแฟ้มข้อมูลนั้น ทำให้ไม่ยากและไม่ต้องใช้เวลาที่แสดงผลมากนัก

9. วันที่เคยมีการสืบค้น เป็นองค์ประกอบที่พบในโปรแกรมค้นหาบางตัว เช่น Google, Live Search ซึ่งจะระบุวันเดือนปีล่าสุดในเว็บไซต์ที่ผู้สืบค้นเคยเปิดเข้าไปดูมาแล้ว ทั้งนี้จะเป็นการเตือนผู้สืบค้น ซึ่งหากผู้สืบค้นต้องการกลับไปหาแหล่งข้อมูลเดิมก็จะสามารถเปิดดูโดยไม่ต้องไปค้นหาแหล่งข้อมูลอื่นๆ อีก

10. ที่อยู่ของแหล่งข้อมูล โปรแกรมค้นหาทุกตัวจะแสดงที่อยู่ของแหล่งข้อมูลในรูปของยูอาร์แอลและมีการเชื่อมโยงไปยังหน้าที่ปรากฏสารสนเทศในเว็บไซค์นั้น

11. ความสัมพันธ์กับโปรแกรมค้นหาอื่น ในปัจจุบันโปรแกรมค้นหาส่วนใหญ่จะเป็นพันธมิตรกัน ทั้งนี้เพื่อลดการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน โดยส่วนใหญ่มักจะแสดงชื่อเฉพาะของโปรแกรมค้นหานั้นๆ เพื่อให้ผู้สืบค้นทราบ หรืออาจจะให้เป็นทางเลือกที่ผู้สืบค้นสามารถจะเลือกใช้ได้

12. หน้าที่เชื่อมโยง เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ดึงดูดไม่ให้ผู้สืบค้นหันไปสืบค้นด้วยโปรแกรมค้นหาตัวอื่น โดยการบ่งบอกให้ผู้สืบค้นทราบว่าเว็บไซต์ที่มีสารสนเทศที่คล้ายคลึงกับที่ต้องการอยู่ที่ใดบ้าง โดยแต่ละโปรแกรมค้นหาจะใช้คำต่างๆ เช่น Google และ AOL ใช้ Similar Pages ในขณะที่ Alta Vista ใช้ More Pages หรืออาจจะระบุเป็นชื่อของโปรแกรมค้นหานั้น

13. การเก็บหน้าเว็บไซต์ เป็นที่นิยมในโปรแกรมค้นหาส่วนใหญ่ เช่น Google, Ask และ Gigablast จะจัดเก็บในลักษณะ Cache ทั้งนี้เพื่อลดภาระในการไปดึงข้อมูลจากเว็บไซต์ และยังเป็นการช่วยประหยัดเวลาของผู้ใช้ในการรอผลจากการสืบค้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้สืบค้นสามารถสืบค้นเว็บไซต์ที่เคยใช้แม้ว่าสถานภาพของเว็บไซต์เปลี่ยนไปหรือปิดตัวลง

14. เครื่องมือแนะนำการค้นหา เป็นองค์ประกอบที่พบในหน้าจอแสดงผลของโปรแกรม

ค้นหาหลายตัว เช่น Alta Vista, Ask และ มีการแนะนำคำค้นที่มีความหมายใกล้เคียงหรือคำค้นอื่นที่มีนัยเดียวกับส่วน Yahoo แนะนำคำค้นที่คลุมเครือตลอดจนแนะนำเทคนิควิธีการค้นที่แตกต่างกันออกไป หรือแนะนำให้ใช้ฐานข้อมูลเฉพาะเป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบนี้มีความสำคัญต่อผู้สืบค้นมือใหม่ที่ยังขาดทักษะในการใช้เครื่องมือสืบค้น

15. ราชานามผู้ให้การสนับสนุน เป็นองค์ประกอบที่ไม่จำเป็นสำหรับผู้สืบค้นเลยแต่มีความสำคัญแต่เจ้าของโปรแกรมค้นหา เพราะเป็นที่มาของรายได้ ทำให้โปรแกรมค้นหาหลายตัว แบ่งพื้นที่หน้าจอสำหรับแสดงข้อมูลของผู้ให้การสนับสนุน จนผู้สืบค้นจำนวนมากเข้าใจผิดว่าเป็นผลลัพธ์ที่ระบบนำเสนอ นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดลำดับการนำเสนอมีความเกี่ยวข้องและค่า

โฆษณาที่โปรแกรมค้นหาได้รับจากเว็บไซต์ ซึ่งจะมีผลต่อระดับความเชื่อมั่นของผู้สืบค้นที่มีต่อโปรแกรมค้นหา

16. เครื่องมือช่วยพิมพ์คำค้น ในการกำหนดคำค้นนั้น พบว่ามีโปรแกรมค้นหาหลายตัวอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้สืบค้นด้วยการเสนอกลุ่มคำที่มีความสัมพันธ์กับตัวอักษรที่พิมพ์เพื่อให้เลือกใช้ เช่น Snap และ Ask ในขณะที่ Yahoo จะเสนोकำค้นที่พิมพ์ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมให้เลือกใช้

17. การสะกดคำโปรแกรมส่วนใหญ่จะไม่ให้ความสำคัญต่อการสะกดคำที่ถูกต้องมากนัก ทั้งที่การพิมพ์คำค้นผิดพลาดนั้นจะหมายถึงเวลาที่สูญไปพร้อมกับการรอคอย เป็นที่น่าสังเกตว่าระบบจะใช้เวลาในการนำเสนอผลลัพธ์ที่ค้นพบเร็วมากกว่าการที่ระบบไม่พบข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องหากมีการตรวจสอบการพิมพ์คำค้นตามพจนานุกรมจะช่วยผู้สืบค้นประหยัดเวลาได้มากขึ้น

18. การแสดงผลที่เป็นกราฟิก เป็นอีกส่วนประกอบหนึ่งที่โปรแกรมค้นหาควรจะคำนึงถึง เพราะกราฟิกจะกระตุ้นความสนใจของผู้สืบค้นมากกว่าการใช้ตัวหนังสือปริมาณมาก แต่โปรแกรมค้นหาที่พบส่วนใหญ่เน้นนำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวอักษรเกือบทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการความรวดเร็วในการแสดงผลยกเว้น Karoo ซึ่งเป็นโปรแกรมค้นหาที่ได้นำโปรแกรม Flash มาใช้ในการแสดงผลทำให้เห็นความสัมพันธ์ของสารสนเทศอย่างชัดเจน ทั้งยังแสดงปริมาณของสารสนเทศในแต่ละหัวข้อโดยทำเป็นพื้นฐานหลังของระบบ ซึ่งจะเปลี่ยนรูปร่างไปตามขนาดของสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความแปลกตาสำหรับผู้ที่คุ้นเคยกับการใช้โปรแกรมค้นหา นอกจากนี้ยังมีเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำต่างๆ ทำให้ผู้สืบค้นไม่ต้องเผชิญกับตัวอักษรมากมายโดยไม่จำเป็น

19. ตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะมีประโยชน์ต่อผู้สืบค้น ที่จะทำให้ผู้สืบค้นได้เห็นตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ก่อนเพื่อช่วยในการตัดสินใจได้ว่าตรงความต้องการหรือไม่ โดยไม่ต้องเสียเวลาไปเปิดเข้าไปยังเว็บไซต์นั้นๆ

20. การแบ่งกลุ่มเอกสารที่พบในการแสดงผลหน้าจอ จะทำให้ผู้สืบค้นตรวจสอบผลลัพธ์ได้เร็วขึ้น เพราะการแสดงผลปริมาณมากๆ แต่ผู้สืบค้นเปิดดูเพียง 2-3 หน้าส่งผลให้สารสนเทศที่มีคุณค่าอีกจำนวนมากที่ถูกมองข้าม หรือผู้สืบค้นไม่มีโอกาสเห็น การนำเสนอโดยการแบ่งกลุ่มทำให้ผู้สืบค้น ไม่ต้องเสียเวลาไปเปิดดูรายการที่ไม่ตรงประเด็นที่ต้องการ

ประเภทของโปรแกรมค้นหา

โปรแกรมค้นหาแต่ละประเภทมีวิธีการจัดทำบรรณและฐานข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป โปรแกรมค้นหาส่วนใหญ่จัดทำด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือจัดทำด้วยมนุษย์ บาง

โปรแกรมค้นหาเป็นการผสมกันจากทั้ง 2 วิธี คือใช้ทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์และมนุษย์รวบรวมขึ้น อาจจำแนกประเภทของโปรแกรมค้นหาได้ดังนี้ (รังสิมา เพ็ชรเม็ดใหญ่, 2542)

1. โปรแกรมค้นหาประเภทจัดทำดัชนี (Keyword search engines) บางครั้งเรียกว่า Index search engines หรือ Search engines เป็นโปรแกรมค้นหาประเภทนี้ จะจัดทำดัชนีและฐานข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำงานโดยใช้ตัวสำรวจในการค้นหาและรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ โดยอัตโนมัติ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำดัชนีให้กับเอกสาร และจัดเก็บลงฐานข้อมูล องค์ประกอบของแต่ละ Keyword search engines จะแตกต่างกันไป เช่น ขนาดของฐานข้อมูล เนื้อหา ความยากง่ายในการใช้ ความถี่ในการเพิ่มข้อมูล รวมถึงคุณลักษณะและความสามารถเฉพาะตัว วิธีการใช้โปรแกรมค้นหาประเภทนี้คือ การกำหนดค้นหาจากคำสำคัญ โปรแกรมสืบค้นข้อมูลของ Keyword search engines จะทำการเปรียบเทียบคำที่ผู้ใช้ป้อนลงไปกับคำที่มีการจัดทำดัชนีในฐานข้อมูลว่ามีความตรงกันมากน้อยเพียงใด จากนั้นจึงจัดลำดับความเกี่ยวข้องของเอกสารกับคำค้นที่ผู้ใช้ได้สืบค้นแล้วจึงแสดงผลการสืบค้น ตัวอย่างของโปรแกรมค้นหาประเภทนี้ เช่น Google, Live search, Yahoo search และ Alta Vista เป็นต้น

2. โปรแกรมค้นหาประเภทมานุกรม (Subject directories search engines) หรือเรียกว่า Web directory โปรแกรมค้นหาประเภทนี้จะรวบรวมข้อมูลจัดทำฐานข้อมูลโดยมนุษย์จัดทำ โดยการคัดเลือกเอกสารเว็บขึ้นมาเป็นฐานข้อมูล โดยมีการจัดเรียงเนื้อหาของข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามลำดับชั้นตามเนื้อเรื่องหรือหัวข้อ ช่วยให้ผู้ใช้ที่ยังไม่มีคำถามที่แน่ชัดในการสืบค้นเห็นความสัมพันธ์ของโครงสร้างของเนื้อหาข้อมูลได้ชัดเจน ผู้ใช้สามารถเปิดอ่านได้ที่ละหน้าจนครบถ้วน โดยเลือกรายการหัวข้อที่จัดแบ่งไว้ที่เห็นว่าใกล้เคียงกับเรื่องที่ต้องการมากที่สุด และเลือกไปตามหัวข้อย่อยจนกว่าจะพบข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ในการจัดทำจะมีการประเมินคัดเลือกเฉพาะเอกสารที่เห็นว่ามีสาระ และมีความน่าเชื่อถือโดยผู้ประเมินเอกสาร จึงต้องใช้เวลาในการประเมินก่อนนำไปจัดทำฐานข้อมูล ฉะนั้นปริมาณข้อมูลหรือขนาดของฐานข้อมูลจะเล็กกว่าประเภทแรกอย่างมากและนอกจากจะจัดเนื้อหาตามหัวเรื่องแล้ว โปรแกรมค้นหาประเภทนี้ได้จัดทำโปรแกรมสืบค้นข้อมูลจากคำสำคัญเหมือนกับโปรแกรมค้นหาประเภท Keyword search engines ได้ด้วย แต่ต่างที่เป็นการสืบค้นคำสำคัญจากเนื้อหาที่จัดทำโดยผู้ประเมินเอกสาร ไม่ใช่ค้นจากคำที่ปรากฏในเนื้อหาเอกสารเหมือนประเภทแรก ตัวอย่างของเครื่องมือช่วยค้นประเภทนี้ ได้แก่ Open Directory, Yahoo, และ Info mine เป็นต้น

3. โปรแกรมค้นหาเมตา (Meta search engines) บางครั้งอาจเรียกว่า Multi search engines โปรแกรมค้นหาประเภทนี้ไม่มีฐานข้อมูลเป็นของตนเอง แต่เป็นการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้มีกลไกช่วยค้นจากโปรแกรมค้นหาอื่นๆ ที่รวบรวมข้อมูลไว้แล้ว พร้อมๆ กันหลาย

โปรแกรมค้นหาในครั้งเดียว และส่งผลการสืบค้นกลับมาให้ สะท้อนผลของการสืบค้นจะเป็นกลุ่มของข้อมูลที่ได้มาจากหลากหลายโปรแกรมค้นหา ซึ่งนำผลที่สืบค้นได้มาสรุปเรียงใหม่อีกครั้ง คุณลักษณะที่สำคัญ Meta search engines คือมีความเร็วในการสืบค้น เพราะการส่งคำถามไปแต่ละโปรแกรมค้นหา สามารถทำการค้นหาพร้อมกันในเวลาเดียวกัน และได้ผลค้นข้อมูลกลับมาโดยรวดเร็ว และมักจะสืบค้นจากโปรแกรมค้นหาที่เป็นที่นิยม เช่น Google, Yahoo, Live search, และ Alta Vista แต่ลักษณะการจัดเรียงผลของการสืบค้นของ Meta search engines จะแตกต่างกันรวมถึงความสามารถในการลบทิ้งข้อมูลที่ซ้ำกัน ความสามารถในการสืบค้นแบบซับซ้อน เช่น การค้นด้วยตรรกะบูลีน การค้นด้วยกลุ่มคำ วลี การใช้การตัดคำ เป็นต้น ตัวอย่างของโปรแกรมค้นหาประเภทนี้ได้แก่ Dog pile, Met crawler และ Mamma เป็นต้น

4. โปรแกรมค้นหาเฉพาะเรื่อง (Subject specific engines) เป็นโปรแกรมค้นหาในเนื้อหาเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (Subject area) ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น Specificize search engines บางครั้งอาจเรียกเพียง Specific search engines โปรแกรมค้นหาประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ให้การสืบค้นได้สารสนเทศในเชิงลึก มีประโยชน์อย่างมากในกรณีที่ผู้ใช้มีคำถามที่แน่นอนชัดเจน ในเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งอยู่แล้ว ตัวอย่างของโปรแกรมค้นหาประเภทนี้ เช่น Scirus สำหรับค้นหาเอกสารด้านวิทยาศาสตร์ Fealth สำหรับค้นหาเอกสารด้านสุขภาพ หรือ FindLaw สำหรับค้นหาเอกสารด้านกฎหมาย เป็นต้น

เทคนิคการสืบค้นด้วยโปรแกรมค้นหา

การสืบค้นสารสนเทศด้วยโปรแกรมค้นหา และจะมีรูปแบบการสืบค้นคล้ายกับการสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดหรือสถาบันบริการสารสนเทศอื่นๆ แต่เนื่องจากมีสารสนเทศจำนวนมากมหาศาลทำให้ผลสืบค้นมีปริมาณมาก ดังนั้นเพื่อให้การสืบค้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงมีความจำเป็นที่ผู้ใช้ต้องทราบถึงเทคนิคต่างๆ ของการสืบค้นด้วยโปรแกรมค้นหา ซึ่งจะช่วยลดปริมาณสารสนเทศที่ได้รับ (ศรีสุภา นาคธน, 2548, น.290) และได้สารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการได้มากที่สุด ได้แก่

1. การใช้ตรรกะบูลีน (Boolean operator) ได้แก่ AND OR และ NOT
AND หมายถึง การค้นหาเอกสารที่ต้องมีคำทั้งสองปรากฏ เช่น
information AND technology ผลการค้นหาจะได้เอกสารจำนวนน้อยลง
OR หมายถึง การค้นหาเอกสารที่มีคำหนึ่งคำใดปรากฏ เช่น information OR
technology ผลการค้นหาจะได้เอกสารจำนวนมาก
NOT หมายถึง การค้นหาเอกสารที่มีเฉพาะคำแรกปรากฏโดยไม่มีคำที่สอง เช่น
information NOT technology ผลการค้นหาจะได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ information แต่ไม่ใช่ technology
2. การใช้กลุ่มคำหรือวลี (Phrase searching) สามารถทำได้โดยระบุกลุ่มคำหรือวลีใน
เครื่องหมายอัญัญประกาศ (“ ”) ผลของการค้นหาจากกลุ่มคำเป็นการจำกัดคำตอบให้
ใกล้เคียงกับเรื่องที่ต้องการให้มากที่สุด
3. การระบุข้อมูล (Field searching) การระบุเขตข้อมูลในการสืบค้น เช่น ให้สืบค้น
จากชื่อเรื่อง บทคัดย่อ หรือชื่อผู้แต่ง เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้การสืบค้นถูกต้องมากยิ่งขึ้น
4. การจำกัด (Limits searching) การระบุช่วงเวลาจะเป็นการจำกัดการสืบค้น ทำให้ได้
ข้อมูลตามช่วงเวลาที่กำหนดเท่านั้น
5. การตัดคำ (Truncation) เป็นการรวบรวมคำที่มีการสะกดคำที่ใกล้เคียงกันหรือ
เหมือนกัน โดยใช้สัญลักษณ์แทนการสืบค้น ได้แก่ ? * \$ เป็นต้น จะช่วยให้สามารถสืบค้น
ผ่านความสัมพันธ์ระดับรากศัพท์ได้
6. การกำหนดระยะความห่างของคำ (Proximity searching) สามารถกำหนดระยะ
ความห่างของคำที่ต้องการสืบค้นได้โดยใช้ NEAR, BEFORE, และ AFTER เมื่อต้องการให้คำที่
สืบค้นอยู่ใกล้เคียงกัน เช่น NEAR อาจหมายถึง การกำหนดให้คำที่ต้องการอยู่ห่างจากกันไม่เกิน 10
คำ ในประโยคเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และ BEFORE หมายถึง การกำหนดให้คำแรกปรากฏอยู่
ข้างหน้าคำหลังในระยะห่างไม่เกิน 8 คำ เป็นต้น
7. การใช้ตัวอักษร (Case – Sensitivity) เป็นการกำหนดให้โปรแกรมค้นหาสืบค้น
เฉพาะตัวอักษรพิมพ์เล็ก หรือพิมพ์ใหญ่ตามที่กำหนดได้
8. การค้นหาเรื่องราวหรือคำที่มีแนวคิดใกล้เคียงกัน (Conceptual search) เป็นการ
สืบค้นที่มีเนื้อหา เรื่องราว หรือแนวคิดที่มีความหมายกับคำค้นที่ต้องการ โดยใช้สัญลักษณ์แทนการ
สืบค้น ได้แก่ ~ จะช่วยให้สืบค้นสารสนเทศที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำค้นได้
9. การรวมกลุ่มคำ (Nesting) เป็นการรวมกลุ่มคำที่มีเนื้อหาเหมือนกันหรือเกี่ยวข้อง
กันด้วยคำเชื่อมไว้ภายในวงเล็บ โปรแกรมค้นหาจะค้นหาคำภายในวงเล็บก่อนคำภายนอกวงเล็บ
ทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น

เทคนิคต่างๆ ที่ได้กล่าวมา แต่ละโปรแกรมค้นหาจะรองรับเทคนิคการสืบค้นที่แตกต่างกัน เทคนิคที่ใช้ได้กับโปรแกรมค้นหาหนึ่ง อาจไม่สามารถนำไปใช้กับอีกโปรแกรมค้นหาหนึ่งได้ ดังนั้นหากไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้ ผู้สืบค้นควรเปลี่ยนไปใช้โปรแกรมค้นหาตัวใหม่ ซึ่งในการสืบค้นสารสนเทศบนเว็ลด์ไวด์เว็บแต่ละครั้งนั้น ควรใช้โปรแกรมค้นหา มากกว่า 1 ตัว เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด

ทั้งนี้เมื่อทำการสืบค้นสารสนเทศแล้ว ผลการสืบค้นที่ได้รับ ไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับความต้องการแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากการสืบค้นสามารถทำได้ดังนี้ (มารยาท โยทอง ยศ,ม.ป.ป.)

1. กรณีผลการสืบค้นมารเกิน ไป เกิดจากการใช้คำค้นที่เฉพาะเจาะจงน้อยไป ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้มีจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาในการเลือกสรรสารสนเทศที่ต้องการ ควรตรวจสอบและแก้ไข ดังนี้

1.1 คว้าคำค้นที่ใช้เป็นคำที่กว้างไปหรือไม่

1.2 ใช้คำค้นให้มีความหมายเฉพาะเจาะจง หากยังการสืบค้นให้ผลลัพธ์มากไป ให้ลองเพิ่มคำค้นที่เฉพาะและตรงความต้องการมากขึ้น

1.3 ไม่ควรใช้วลีในการค้น หากจำเป็นต้องใช้วลีในการสืบค้น ให้ใช้เทคนิคการรวมกลุ่มคำ โดยการใส่วลีไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ

2. กรณีผลการสืบค้นน้อยไป ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ควรตรวจสอบและแก้ไขดังนี้

2.1 เปลี่ยนคำค้นใหม่ โดยใช้คำค้นที่ยังคงมีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน หรืออาจใช้เทคนิคการตัดคำช่วย

2.2 ปรับเปลี่ยนคำค้นให้มีความหมายกว้างขึ้น

3. ได้ผลลัพธ์ไม่ถูกต้อง ควรตรวจสอบและแก้ไขดังนี้

3.1 สะกดคำค้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งอาจตรวจสอบได้จากพจนานุกรม

3.2 ตรวจสอบว่าฐานข้อมูลหรือโปรแกรมค้นหาที่ใช้อยู่นั้น ครอบคลุมสารสนเทศที่ต้องการหรือไม่ ทั้งด้านสาขาวิชา ประเภทของสารสนเทศ และช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ

3.3 ฝึกฝนการใช้หัวเรื่องและคำสำคัญ

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของ Feather and Sturges (2003, p.569). ในงานวิจัยนี้ ในประเด็นการ ให้ ความหมายของโปรแกรมค้นหาว่า หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้ผู้ใช้สืบค้นสารสนเทศ บนอินเทอร์เน็ตด้วยคำสำคัญหรือวลี โปรแกรมค้นหาจะทำการสืบค้นสารสนเทศให้ด้วยความ

รวดเร็ว นับเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสืบค้นสารสนเทศจากบริการเว็ลด์ไวด์เว็บ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่ออินเทอร์เน็ต

น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ (2545) ได้ศึกษาเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ระยะเริ่มต้นในเขตกรุงเทพมหานครกับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครกับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครมีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางได้แก่ 2 ชั่วโมงต่อครั้ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมใช้รับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสืบค้นข้อมูลด้วยไฮเปอร์เท็กซ์ นอกจากนั้นยังพบอีกว่าลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับ การศึกษา อาชีพ และการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ทัชสน พุฒเศรษฐี (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการเลือกใช้บริการระบบอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาส่วนมากใช้ศูนย์คอมพิวเตอร์ของคณะ/มหาวิทยาลัยในการสืบค้นข้อมูลและส่วนใหญ่ใช้ Google.com ในการสืบค้นข้อมูล สภาพปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล สภาพปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตในระดับมากได้แก่ การส่งงานอาจารย์มอบหมายตามเวลาที่กำหนดครบครันให้เวลานักศึกษาในการสืบค้นข้อมูลผ่านบริการอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์เสิร์ชเอ็นจินต้องมีข้อมูลที่มีสาระถูกต้อง ทันสมัยเชื่อถือได้ และผู้ให้บริการควรให้ความเร็วในการเข้าสู่ข้อมูลสูง ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ตัวเว็บไซต์เสิร์ชเอ็นจินกับการเลือกใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล ซึ่งมีค่าสูงสุด รองลงไปได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ตัวแปร ปัจจัยแวดล้อมทั้ง 6 ตัวแปร พบว่าการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยสามารถอธิบายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญ

มนต์ชัย ศรีเพชรนัน (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในระดับมัธยมตอนปลาย มีอาชีพนักเรียน สถานที่ที่กลุ่มเป้าหมายใช้อินเทอร์เน็ตในวันธรรมดามากที่สุดคือที่บ้าน ช่วงเวลาที่ใช้มากที่สุดคือ 21.01-24.00 น. เว็บไซต์ที่เข้ามากที่สุดคือ Google สาเหตุที่ต้องเข้าไปใช้มากที่สุดคือต้องการแสวงหาความรู้

ศักดิ์สิทธิ์ พินิจชัย (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมการแสวงหาความรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าทัศนคติในการสนับสนุนการเรียนมากที่สุดคือการค้นคว้าหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีทั้งให้ความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลินควบคู่กัน และทัศนคติในการสนับสนุนการเรียนน้อยที่สุดในเรื่องความสามารถในการจดจำข้อมูลที่ค้นพบ ในขณะที่พฤติกรรมการแสวงหาความรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการเรียนพบว่านักศึกษามีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในโปรแกรมสำเร็จรูปได้ร้อยละ 69.4 เคยใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตมากกว่า 12 เดือน ร้อยละ 69.4 เคยใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตมากกว่า 12 เดือน ร้อยละ 68.9 ความถี่ในการแสวงหาความรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ต 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 64.4 ระยะเวลาในการค้นคว้าแต่ละครั้ง 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 65.2 ช่วงเวลาที่ใช้คือ 16.01-18.00 น. เว็บไซต์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลได้แก่ google.com sanook.com และ kapok.com

ปวเรศ เลชะวรรณ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในการดำเนินชีวิตประจำวันของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ตคือ เพื่อรับข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ อยู่ในระดับสูงซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือเพื่อศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ตามความต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนความถี่ในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต 7 วันต่อสัปดาห์หรือทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาคือโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 12.3 ระดับการใช้บริการในสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อการให้ความบันเทิง เช่นเล่นเกม ฟังเพลง อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 รองลงมาคือการสืบค้นข้อมูล ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.10 และเว็บไซต์ที่เข้าไปใช้และชื่นชอบสูงที่สุดคือโปรแกรมการค้นหาข้อมูล คิดร้อยละ 15.8 รองลงมาคือเว็บไซต์เด็คดี (Dek-d.com) คิดเป็นร้อยละ 11.0 และเหตุผลที่เข้าไปใช้บริการเว็บไซต์ที่ชื่นชอบสูงที่สุดคือส่วนใหญ่จะเข้าไปเพราะสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้คิดเป็นร้อยละ 14.0 รองลงมาคือใช้เพราะชอบรายการที่ให้บันเทิงและมีเพื่อนเยอะมาก คิดเป็นร้อยละ 5.8

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

การสืบค้นข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ตเป็นวัตถุประสงค์อันดับแรกๆที่ผู้ใช้เลือกเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุดจาก 3 อันดับแรกได้แก่ สืบค้นข้อมูล ส่งข้อมูลและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบันเทิง ส่วนทักษะและปัญหาการสืบค้นสารสนเทศ ไม่สามารถเลือกใช้เทคนิคที่จะนำไปใช้ในการสืบค้นให้มีประสิทธิภาพ ทำให้หาสารสนเทศที่ต้องการไม่พบหรือพบเพียงเล็กน้อย หรือได้รายการสารสนเทศจำนวนมาก ทำให้เสียเวลาในการสืบค้น และนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย โดยมีการใช้โปรแกรมสืบค้นของกูเกิล(Google)มากที่สุด ด้วยเหตุที่การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในอินเทอร์เน็ต

เป็นปัจจัยสำคัญต่อการที่จะทำให้ความรู้วิทยาการต่างๆ มีการพัฒนาต่อไปอย่างมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้ว่าการวิจัยเรื่องนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์

ปิยนุช เกดกะ โคมล (2540) ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ในสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์รณรงค์ขนาดใหญ่” พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อายุที่ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน ในขณะที่เพศ การศึกษา ลักษณะงาน อายุงาน และรายได้ที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน

นันทวัน กิจธนาเจริญ (2541) ศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจจากข่าวสาร และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคในชีวิตประจำวันของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤติ” พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ประโยชน์จากข่าวสารไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจจากข่าวสารแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน

ศุภนิตย์ วงศ์ทางสวัสดิ์ (2542) ศึกษาลักษณะเนื้อหา พฤติกรรมการอ่านและการใช้ประโยชน์ของเยาวชนไทยจากบางกอกโพสต์ สตีวเด้นท์ วิกลี และเนชั่นจูนีเยร์ พบว่า หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ สตีวเด้นท์ วิกลีและนิตยสารเนชั่นจูนีเยร์ นำเสนอประเภทเนื้อหา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน และเพศของผู้อ่านที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้การใช้ประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวแตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาและรายได้ของครอบครัวส่งผลให้พฤติกรรมการอ่าน ความต้องการ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจแตกต่างกันไป

รจนา ไชยนิรันดร์กุล (2542) ทำการศึกษา การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อสนองตอบความต้องการข่าวสารของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทำการศึกษาถึงพฤติกรรมและแบบแผนการเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเฉพาะเนื้อหาข่าวสารประมาณวันละครั้งชั่วโมง โดยเปิดรับฟังเฉพาะช่วงการรายงานหัวข้อข่าวสำคัญ ส่วนความคาดหวังต่อเนื้อหาข่าวสารประเภทต่างๆ นั้น เกิดจากความคาดหวังเพื่อนำไปใช้ในการตอบสนองความต้องการที่สำคัญ 3 ประการคือ 1.สนองตอบความต้องการด้านการตระหนักรู้ เพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์ 2.สนองตอบความต้องการด้านการสร้าง

อัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับสถานภาพและบทบาททางสังคม 3. สนองตอบความต้องการด้านความบันเทิง เพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อนหย่อนใจ

ต้องจิตต์ สุวรรณศรี (2543) ศึกษาความต้องการข่าวสารด้านการเมือง การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง และการใช้ประโยชน์ข่าวสารจากเว็บไซต์การเมืองไทยของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. ความต้องการข่าวสารด้านการเมืองมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารจากเว็บไซต์การเมืองไทยของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 2. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมืองมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารจากเว็บไซต์การเมืองไทยของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 3. ความพึงพอใจจากข่าวสารที่ได้รับจากเว็บไซต์การเมืองไทยมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารจากเว็บไซต์การเมืองไทยของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

จริมา ทองสวัสดิ์ (2545) ทำการศึกษาความต้องการข่าวสาร การเปิดรับ และการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่าความต้องการข่าวสารด้านสุขภาพไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร การเปิดรับข่าวสารด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร ความพึงพอใจข่าวสารด้านสุขภาพที่ได้รับจากเว็บไซต์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร และ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปได้ว่าจากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์นั้น งานวิจัยส่วนใหญ่มักศึกษาสื่อที่แตกต่างกันไป ตามบริบทต่างๆ ซึ่งเมื่อสรุปแล้วนั้นส่วนใหญ่การใช้ประโยชน์จากสื่อต่างๆล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันกับการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) ของประชาชน จังหวัดนนทบุรี โดยที่เลือกศึกษาข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น เพราะโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) เป็นโปรแกรมที่กำลังได้รับความนิยมและต้องการจะศึกษาการนำไปใช้ประโยชน์ ของผู้ใช้บริการ โปรแกรมดังกล่าวนี้ เพื่อคลายข้อสงสัยว่าสื่อใหม่เช่น โปรแกรมการค้นหาข้อมูลนี้สามารถตอบสนองต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการและผู้ใช้บริการนำสิ่งที่ได้รับทราบไปใช้ประโยชน์ได้เช่นการเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่นๆหรือไม่ อีกทั้งงานวิจัยชิ้นนี้ยังถือเป็นการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจและใช้ประโยชน์จากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

ณัฐจิภา ระนอง (2548) ทำการศึกษา หารนำเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน ทางหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรายวันจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และ กรุงเทพธุรกิจผลการศึกษาพบว่า

1. โดยภาพรวม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีจำนวนชิ้นในการเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งหมด 158 ชิ้น พื้นที่ 3,220.53 ตารางนิ้ว โดยหนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนชิ้นและพื้นที่ในการเสนอมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มติชน และไทยรัฐตามลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้เดลินิวส์จะมีจำนวนชิ้นข่าวมากกว่ามติชน แต่มติชน กลับมีพื้นที่ในการเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าเดลินิวส์ เนื่องจากมติชนมีพื้นที่ในการเสนอคอลัมน์ / บทความ ยึดหยุ่น ไม่จำกัดพื้นที่อยู่เฉพาะในกรอบของคอลัมน์

2. สำหรับประเภทเนื้อหาข่าว พบว่า โดยภาพรวมหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เลือกเสนอข่าวประเภทการเมืองภายในมากที่สุด รองลงมาคือข่าวด้านเศรษฐกิจ ข่าวด้านก่อการร้าย ส่วนข่าวที่ถูกลำเสนอค่อนข้างน้อย คือ ข่าวความมั่นคงด้านการทหาร ข่าวความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ข่าวความขัดแย้งระหว่างประเทศ และข่าวภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ซึ่งประเทศที่ได้รับการเสนอจำนวนชิ้นมากที่สุด ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย รองลงมาคือ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า เวียดนาม กัมพูชา และบรูไน ตามลำดับ เนื่องจากในห้วงเวลาที่ทำการศึกษา มีการจัดการเลือกตั้งและเปลี่ยนผู้นำประเทศในประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ อีกทั้งยังเป็นช่วงที่มีวิกฤตการณ์จากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาทางการเมืองในพม่าและกัมพูชา จึงทำให้หนังสือพิมพ์เลือกเสนอข่าวของประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวค่อนข้างมาก ขณะที่ลาวเป็นเพียงประเทศเดียว ที่ไม่ถูกหยิบขึ้นมาเสนอแม้แต่ชิ้นเดียว

3. รูปแบบการเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านนั้น พบว่า รูปแบบของข่าว เป็นรูปแบบของข่าว เป็นรูปแบบที่หนังสือพิมพ์ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ภาพข่าวและคอลัมน์ / บทความ โดยกรุงเทพธุรกิจเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีการเสนอเนื้อหาในรูปแบบของคอลัมน์ / บทความ ค่อนข้างน้อยเพียง 2 ชิ้น และยังเป็นเพียงฉบับที่มีพื้นที่คอลัมน์ / บทความ น้อยกว่าภาพข่าว เนื่องจากกรุงเทพธุรกิจให้ความสำคัญต่อการเสนอในรูปแบบคอลัมน์ ค่อนข้างน้อย

4. ด้านทิศทางข่าวที่หนังสือพิมพ์เลือกมานำเสนอ โดยภาพรวม พบว่า หนังสือพิมพ์เลือกนำข่าวประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางป็นกลางมานำเสนอมากที่สุด รองลงมา คือ ทิศทางลบ

และทิศทางบวก น้อยที่สุด ซึ่งเมื่อแยกพิจารณาตามรายชื่อนับแล้ว จะพบว่า ไทยรัฐและเดลินิวส์มีการนำข่าวประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางลบมานำเสนอมากที่สุด และทิศทางบวกน้อยที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เลื่อนำข่าวทิศทางเป็นกลางมาเสนอมากที่สุด และทิศทางบวกน้อยที่สุดขณะที่มติชน เป็นเพียงฉบับเดียว ที่นำข่าวทิศทางลบมาเสนอน้อยที่สุด

โดยประเทศที่ถูกนำเสนอในทิศทางลบมากที่สุด ได้แก่ กัมพูชา เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และบรูไน รองลงมา คือ ข่าวของพม่าและอินโดนีเซีย ขณะที่ข่าวของประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซียเสนอทิศทางเป็นกลางมากที่สุดและทิศทางลบน้อยที่สุด โดยผลสัมฤทธิ์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้านนั้นๆ คุณค่าของข่าวและแหล่งข่าวที่ได้รับจากสำนักข่าวต่างประเทศ เป็นหลัก

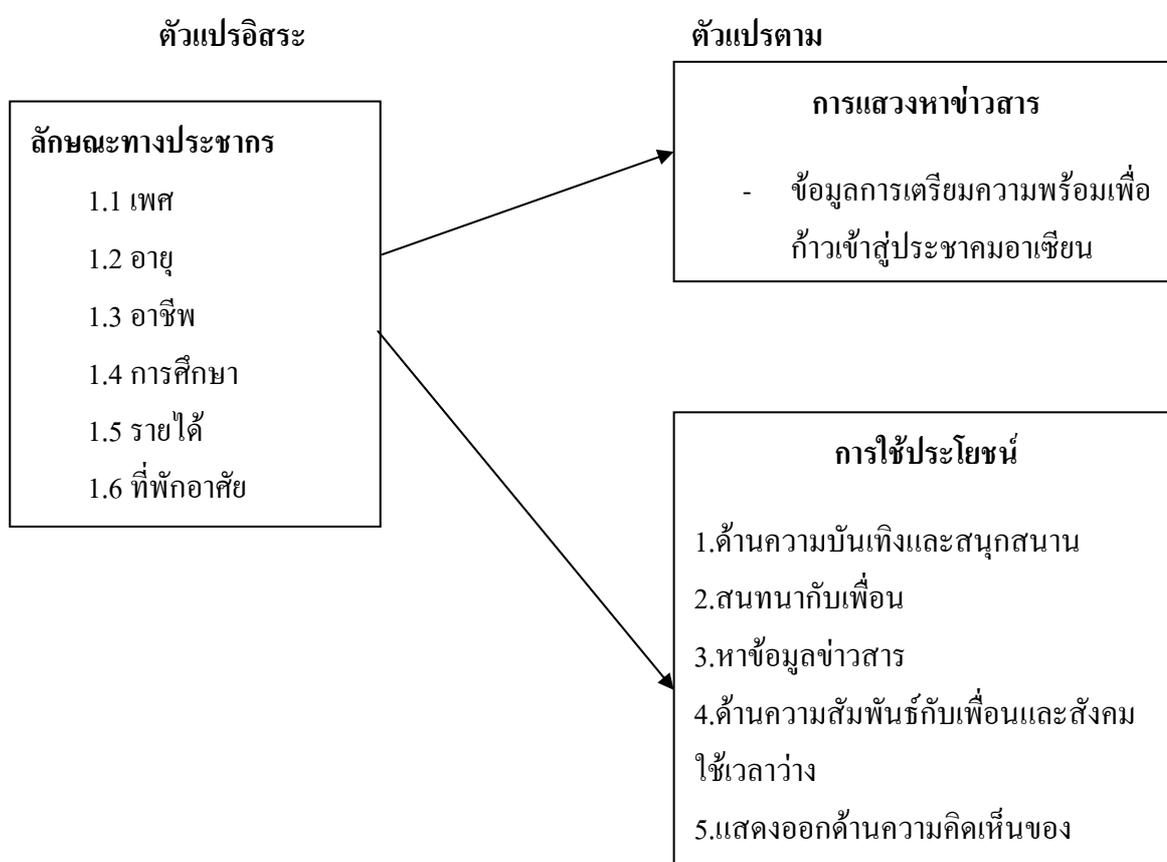
สำหรับแนวทางการคัดเลือกข่าวประเทศเพื่อนบ้าน พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อนับใช้หลักการประเมินคุณค่าข่าว ได้แก่ ความเด่น ความสำคัญของข่าว ความใกล้ชิด และสถานการณ์ในห้วงเวลานั้นเป็นหลัก อันสะท้อนให้เห็นถึงการเป็นผู้เฝ้าประตูสารและผู้หนควาระของข่าวสารของหนังสือพิมพ์ในการคัดเลือกข่าวนำเสนอสู่สาธารณชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระ(Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะทางประชากรของประชาชนจังหวัดนนทบุรีที่ใช้จากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล

ตัวแปรตาม ได้แก่ การแสวงหาข่าวสารและการใช้ประโยชน์

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ของข้อมูลเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Indepth interview) และประชากรที่ต้องการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรีจำนวน 1,122,627 คน (ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จาก http://stat.dopa.go.th/xstat/pop54_1.html วันที่ 3 กันยายน 2555) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling)เพื่อเลือกผู้ใช้บริการ โปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine) เท่านั้น ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้วิธีเปิดตารางสำเร็จของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane อ้างในวิเชียร เกตุสิงห์,2543) พบว่าหากจำนวนประชากรมีค่าเท่ากับขนาดตัวอย่าง มีประมาณ 400 คน ความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่างเท่ากับ 95 % โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ 5% ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรี และเคยใช้เว็บไซต์ระบบสืบค้นข้อมูลใน โปรแกรมการค้นหาข้อมูล เป็นจำนวน 400 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามปลายปิด (Close – Ended Questionnaire) ซึ่งได้จัดลำดับเนื้อหา แบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเพื่อวัดตัวแปรลักษณะทางประชากร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้

ตอนที่ 2 คำถามการแสวงหาข่าวสาร ได้แก่ วัตถุประสงค์, รูปแบบความบ่อยครั้ง ในการแสวงหาข่าวสาร

ตอนที่ 3 คำถามการนำใช้ประโยชน์จากข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มผู้ใช้บริการระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ต่างๆ โดยเก็บสถานที่ละ 100 ตัวอย่าง ได้แก่ สถานที่ราชการ หน่วยงานเอกชน ห้างสรรพสินค้า และที่อยู่อาศัย เป็นต้น โดยก่อนแจกแบบสอบถามจะถามกลุ่มตัวอย่างก่อนว่าอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรีหรือไม่ และเคยใช้บริการโปรแกรมการค้นหาข้อมูลหรือไม่ หากอาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี และเคยใช้บริการโปรแกรมการค้นหาข้อมูลจึงจะขอให้ตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามปลายปิด (Close – Ended Questionnaire) ซึ่งได้จัดลำดับเนื้อหา แบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 4 ตอนซึ่งแต่ละขั้ตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1	เป็นคำถามเพื่อวัดตัวแปรลักษณะทางประชากร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้
ตอนที่ 2	คำถามการแสวงหาข่าวสาร ได้แก่ วัดดูประสงค์, รูปแบบความบ่อยครั้ง ในการแสวงหาข่าวสาร
ตอนที่ 3	คำถามการใช้ประโยชน์จากข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลที่ได้รับ

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการให้คะแนนเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประชาชน จังหวัดนนทบุรี นั้นผู้วิจัยมิใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. การแสวงหาข่าวสาร ความบ่อยครั้งและวัตถุประสงค์ในการแสวงหาข่าวสาร โดยมี

การกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามแบบของ Likert ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้คือ
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึงมีการแสวงหาข่าวสารในระดับต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงมีการแสวงหาข่าวสารในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึงมีการแสวงหาข่าวสารในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึงมีการแสวงหาข่าวสารในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึงมีการแสวงหาข่าวสารในระดับสูงมาก

2. การใช้ประโยชน์ มีการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนครั้งนี้การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากการอ่านข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไปใช้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ในด้านต่างๆ เช่น เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ/ตอบสนองความสนใจต่อประเด็นปัญหาที่อยากรู้/นำข้อมูลไปเป็นแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ/นำข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน/มีความรู้ ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่นได้ มีการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามแบบของ Likert ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้คือ

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึงมีการใช้ประโยชน์ในระดับต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงมีการใช้ประโยชน์ในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึงมีการใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึงมีการใช้ประโยชน์ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึงมีการใช้ประโยชน์ในระดับสูงมาก

3. เกณฑ์การจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

มีการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามแบบของ Bartz (1999) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปาน

กลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ทำได้ โดยการที่ผู้วิจัยนำเอาเครื่องมือดังกล่าว ไปตรวจสอบความเที่ยง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมี 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูล

2. การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบความเชื่อถือโดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณสมบัติทางประชากรเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละขั้นตอน ของแบบสอบถามมีความเหมาะสมหรือไม่ สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ หลังจากนั้นจึงนำมาตรวจสอบหาความเชื่อถือได้และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม ซึ่งการตรวจสอบความเชื่อถือได้นั้น ผู้วิจัยใช้การคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ หรือ Alpha Coefficient ตามวิธีของ Conbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อถือได้ดังนี้ การแสวงหาข่าวสาร เท่ากับ 0.9308, ค่าความเชื่อถือในการใช้ประโยชน์เท่ากับ 0.8959 และค่าความเชื่อถือในความพึงพอใจ เท่ากับ 0.9202 ซึ่งมากกว่าค่าความเชื่อถือที่กำหนดไว้คือ 0.75 ดังนั้นแบบสอบถามที่ได้จึงมีความเชื่อถือได้ดี

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ประเด็น คือ

1. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผู้วิจัยใช้การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ประเด็น คือ

1. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยใช้

การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูล

$$\bar{X} = \frac{f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n}{n}$$

เมื่อ

\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	คือ	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
n	คือ	จำนวนข้อมูลทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง โดย $n = \sum f$
f	คือ	ความถี่

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Analysis)

ใช้สถิติการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรดัก โมเมนต์
	n	คือ	จำนวนคู่ของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ
	X	คือ	ค่าของตัวแปรชุดที่ 1
	Y	คือ	ค่าของตัวแปรชุดที่ 2

ใช้สถิติการคำนวณหาค่าความแตกต่างของความแปรปรวนโดย One-way ANOVA (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$F_{\max} = \frac{S_{\max}^2}{S_{\min}^2} \quad ; \quad df = n-1$$

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ใช้การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูลประกอบด้วยลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine) ดังนี้

1. ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
2. การแสวงหาข่าวสารที่เกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)
3. การใช้ประโยชน์ในข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)
- 4.

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ข้อ โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน
3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ ของประชาชน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา

1. ลักษณะทางประชากร

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งผลการวิจัยสรุปลงในตาราง ดังนี้

เพศ

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	188	47.0
หญิง	212	53.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้หญิงและผู้ชายในสัดส่วนร้อยละ 47.0 และ 53.0 ตามลำดับ

อายุ

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

กลุ่มอายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25	139	34.8
26-35	97	24.3
36-45	84	21.0
46-55	57	14.3
55 ปีขึ้นไป	23	5.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 18-25 ปี มีเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 34.8 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 24.3 และกลุ่มอายุ 55 ปี ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 5.8

อาชีพ

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	120	30.0
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	117	29.3
พนักงานบริษัท	156	39.0
อื่นๆ	7	1.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท คือมีจำนวนร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 29.3 และ อาชีพ อื่นๆมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.8

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปวช/ปวส/ปวท	53	13.3
อนุปริญญา	14	3.5
ปริญญาตรี	274	68.5
ปริญญาโท	54	13.5
สูงกว่าปริญญาโท	5	1.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด คือ ร้อยละ 68.5 และรองลงมาคือระดับปริญญาโทมีร้อยละ 13.5 และกลุ่มการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาโท มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.3

สถานภาพการสมรส

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	239	59.8
สมรส	135	33.8
หม้าย	14	3.5
หย่าร้าง	12	3.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสเป็น โสดมีมากที่สุด คือร้อยละ 59.8 รองลงมาคือสถานภาพสมรส ร้อยละ 33.8 และหย่าร้างมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.0

รายได้

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
5,000-10,000 บาท	135	33.8
10,001-20,000 บาท	87	21.8
20,001-40,000 บาท	93	23.3
มากกว่า 40,000 บาท	85	21.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 5,000-10,000 บาท มีมากที่สุด คือร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ ระดับรายได้ 20,001-40,000 บาท คือมีร้อยละ 23.3 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาทมีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 21.3

2. การแสวงหาข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)

การศึกษาส่วนนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยมีรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงระดับการรับข่าวสารเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)

เว็บไซต์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	อยู่ในระดับ
www.google.com	221 (55.3)	64 (16.0)	49 (12.3)	24 (6.0)	42 (10.5)	3.99	ระดับสูง
www.bing.com	9 (2.3)	26 (6.5)	67 (16.8)	73 (18.3)	225 (56.3)	1.80	ระดับต่ำ
www.yahoo.com	20 (5.0)	72 (18.0)	105 (26.3)	49 (12.3)	164 (41.0)	2.20	ระดับต่ำ
www.youtube.com	96 (24.0)	84 (21.0)	68 (17.0)	49 (12.3)	103 (25.8)	3.50	ระดับสูง

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) โดยรวมอยู่ในระดับเท่าๆกัน โดยเว็บไซต์ที่มีการรับข่าวสารมากที่สุดคือ www.google.com (ค่าเฉลี่ย 3.99) และเว็บไซต์รองลงมาคือ www.youtube.com (ค่าเฉลี่ย 3.50) ส่วนเว็บไซต์ ที่กลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารน้อยที่สุดคือ www.bing.com (ค่าเฉลี่ย 1.80)

ตารางที่ 8 แสดงประเภทของเนื้อหาความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างค้นหาเรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเภทของเนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	อยู่ในระดับ
1.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน							
1.1 ท่านค้นหาข้อมูลเรื่องข้อตกลงแก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา เรื่องปราสาทพระวิหาร	24 6.0	76 19.0	166 41.5	76 19.0	68 17.0	2.80	ระดับปานกลาง
1.2 ท่านศึกษาวิธีการดำเนินงานเพื่อสร้างความร่วมมือของกลุ่มอาเซียน เช่น การค้าชายชายแดน ไทย -พม่า และชายแดนไทย - ลาว	11 2.8	81 20.3	152 38.0	102 25.5	54 13.5	2.73	ระดับปานกลาง
1.3 ท่านค้นคว้าข้อมูลเรื่องความร่วมมือทางทะเล และทางการทหารกับประเทศนอกภูมิภาค เช่น การลักลอบค่าน้ำมันในทะเลระหว่างประเทศไทย- มาเลเซีย	16 4.0	37 9.3	140 35.0	127 31.8	80 20.0	2.45	ระดับปานกลาง
2.ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน							
2.1 ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริการ การลงทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพื่อลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี 2558 เช่น ข้อมูลการลงทุนข้ามชาติด้านพลังงาน ระหว่างประเทศไทย-มาเลเซียและประเทศไทย- กัมพูชา	25 6.3	64 16.0	147 36.8	93 23.3	71 17.8	2.70	ระดับปานกลาง

ประเภทของเนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	อยู่ในระดับ
2.3 ท่านได้ค้นคว้าข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ประเทศสมาชิกใหม่เกิดการพัฒนาและรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ เช่น การลดกำแพงภาษีเหลือร้อยละ 0	14 3.5	53 13.3	140 35.0	121 30.3	72 18.0	2.54	ระดับปานกลาง
2.4 ท่านได้ศึกษาการส่งเสริมการเงินและตลาดทุน การประกันภัยและภาษี เช่น ตลาดทุนในสิงคโปร์และมาเลเซีย	18 4.5	53 13.3	140 35.0	121 30.3	72 18.0	2.53	ระดับปานกลาง
2.5 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยวประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และ จีน	35 8.8	103 25.8	134 33.5	73 18.3	55 13.8	2.98	ระดับปานกลาง
2.6 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตร และการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น การพัฒนาฝีมือแรงงานจากประเทศเกาหลีใต้และญี่ปุ่น	15 3.8	72 18.0	135 33.8	103 25.8	75 18.8	2.62	ระดับปานกลาง
2.7 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ การยกระดับการศึกษา เช่นระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่น	26 6.5	78 19.5	129 32.3	96 24.0	71 17.8	2.73	ระดับปานกลาง
2.8 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมาย เช่น การอพยพชนกลุ่มน้อย โรฮิงญาที่อพยพจากประเทศพม่าผ่านประเทศไทย เพื่อเดินทางสู่ประเทศมาเลเซีย	17 4.03	64 16.0	141 35.5	114 28.5	64 16.0	2.63	ระดับปานกลาง

ประเภทของเนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	อยู่ในระดับ
3.ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน							
3.1 ท่านได้ศึกษาข้อมูลการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่มอาเซียน เช่น การศึกษาภาษาอื่นๆ ในอาเซียน อาทิ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี	21 5.3	72 18.0	146 36.5	91 22.8	70 17.5	2.71	ระดับปานกลาง
3.2 ท่านได้ศึกษาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในอาเซียนอย่างยั่งยืน เช่น การช่วยขจัดปัญหาควันจากไฟฟ้าบนเกาะบอร์เนียว และเกาะสุมาตรา ที่ส่งผลกระทบต่อไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย	12 3.0	58 14.5	137 34.3	115 28.8	78 19.5	2.53	ระดับปานกลาง
3.3 ท่านได้ศึกษาแผนความร่วมมือการเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียนเช่น ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด	17 4.3	61 15.3	126 31.5	116 29.0	80 20.0	2.55	ระดับปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างค้นหาเนื้อหาความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยวประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และ จีนมากที่สุดคือ (ค่าเฉลี่ย 2.98) รองลงมาคือค้นหาข้อมูลเรื่องข้อตกลงแก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา เรื่องปราสาทพระวิหาร (ค่าเฉลี่ย 2.80) ส่วนเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างค้นหาน้อยที่สุดคือ ข้อมูลเรื่องความร่วมมือทางทะเล และทางการทหารกับประเทศนอกภูมิภาค เช่น การลักลอบค้ำน้ำมันในทะเลระหว่างประเทศไทย- มาเลเซีย (ค่าเฉลี่ย 2.45)

ตารางที่ 9 แสดงวัตถุประสงค์ในการหาข้อมูลเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ในการอ่าน	มากที่สุด (ทุก วัน)	มาก (4-5วัน/ สัปดาห์)	ปาน กลาง (2-3วัน/ สัปดาห์)	น้อย 1 วัน/ สัปดาห์	น้อยที่สุด	\bar{X}	อยู่ในระดับ
1.เพื่อนำไปพูดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้	40 10.0	112 28.0	159 39.8	57 14.3	32 8.0	3.18	ระดับปาน กลาง
2.เพื่อต้องการหาความรู้	62 15.5	138 34.5	130 32.5	41 10.3	29 7.3	3.41	ระดับปาน กลาง
3.เพื่อประโยชน์หรือรับ คำแนะนำในการปฏิบัติตัว	49 12.3	127 31.8	132 33.0	60 15.0	32 8.0	3.25	ระดับปาน กลาง
4.เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อ ผู้อื่น	30 7.5	84 21.0	144 36.0	90 22.5	52 13.0	2.88	ระดับปาน กลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการแสวงหาข่าวสารข้อมูลเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแยกตามวัตถุประสงค์รายข้อพบว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อต้องการหาความรู้มากที่สุดคือ (ค่าเฉลี่ย 3.41) และ วัตถุประสงค์รองลงมาคือเพื่อประโยชน์หรือรับคำแนะนำในการปฏิบัติตัว (ค่าเฉลี่ย 3.25) ส่วนวัตถุประสงค์แสวงหาข่าวสารที่น้อยที่สุดคือเพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 2.88)

ตารางที่ 10 แสดงการใช้ประโยชน์ในข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็นคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	อยู่ในระดับ
1.นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	53 13.3	138 34.5	141 35.3	49 12.3	19 4.8	3.39	ระดับปานกลาง
2.นำไปใช้ประโยชน์ในการตอบสนองความสนใจต่อประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	42 10.5	124 31.0	146 36.5	67 16.8	21 5.3	3.25	ระดับปานกลาง
3.ใช้ประโยชน์ในการนำเอาข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	43 10.8	121 30.3	147 36.8	60 15.0	29 7.3	3.32	ระดับปานกลาง
4.เมื่อได้อ่านแล้วทำให้มีความรู้ในเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	42 10.5	130 32.5	145 36.5	63 15.8	20 5.0	3.28	ระดับปานกลาง
5.สามารถนำเอาความรู้การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้รับไปแนะนำให้บุคคลอื่นได้	36 9.0	86 21.5	158 39.5	71 17.8	49 12.3	3.09	ระดับปานกลาง
6.ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินกับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	36 9.0	86 21.5	158 39.5	71 17.8	49 12.3	2.97	ระดับปานกลาง
7.สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	52 13.0	104 26.0	156 39.0	59 14.8	29 7.3	3.23	ระดับปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการใช้ประโยชน์นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย3.39) รองลงมาคือนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (ค่าเฉลี่ย3.32) และด้านการใช้ประโยชน์น้อยที่สุดคือได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินกับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย2.97)

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการศึกษาวิจัยเรื่อง “เรื่องการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)” มี 3 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกัน

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D	T	P
ชาย	187	35.35	11.09	1.623	.105
หญิง	209	35.55	10.92		

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือเพศชายและเพศหญิงมีการแสวงหาข่าวสารไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน

อายุ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	p
18-25	138	38.60	9.38	9.092	.000
26-35	97	33.95	12.14		
36-45	84	30.61	10.11		
46-55	57	31.87	10.70		
55 ปีขึ้นไป	24	32.60	12.17		
รวม	400	34.48	11.03		

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แต่เมื่อทำการ test แล้วไม่พบว่ามีความแตกต่าง

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา	119	38.26	8.32	12.181	.000
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	117	35.76	11.63		
พนักงานบริษัท	156	30.73	11.45		
อื่นๆ	8	32.57	5.41		
รวม	400	34.48	11.03		

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพที่ต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือการศึกษาที่ต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
ปวช./ปวส./ปวท.	53	32.86	10.80	1.434	.222
อนุปริญญา	14	32.35	12.15		
ปริญญาตรี	273	35.27	10.98		
ปริญญาโท	54	32.31	11.14		
สูงกว่าปริญญาโท	6	38.20	10.01		
รวม	400	34.48	11.03		

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือระดับการศึกษาต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารไม่ต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	p
โสด	238	36.40	10.50	7.311	.000
สมรส	135	32.06	11.15		
หม้าย	14	26.71	10.03		
หย่าร้าง	13	32.76	12.67		
รวม	400	34.49	11.03		

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือระดับสถานภาพการสมรสที่ต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารไม่ต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
5,000-10,000	134	37.27	8.74	6.861	.000
10,001-20,000	82	35.48	11.80		
20,001-40,000	93	34.18	12.06		
มากกว่า 40,000	91	29.80	16.62		
รวม	400	34.50	11.03		

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกัน

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D	T	P
ชาย	188	22.82	7.02	.872	.632
หญิง	209	22.24	6.23		

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารมีความไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคืออายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารไม่ต่างกัน

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน

อายุ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
18-25	139	24.33	6.12	4.773	.001
26-35	97	22.10	6.05		
36-45	84	21.16	5.94		
46-55	57	20.78	6.27		
55 ปีขึ้นไป	23	22.65	11.15		
รวม	400	22.52	6.59		

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคืออายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารต่างกัน

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา	120	24.38	5.54	12.309	.000
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	117	23.73	7.09		
พนักงานบริษัท	156	20.14	6.28		
อื่นๆ	7	23.71	6.89		
รวม	400	22.52	6.59		

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคืออาชีพต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารต่างกัน

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
ปวช./ปวส./ปวท.	53	20.62	5.75	3.223	.013
อนุปริญญา	14	20.71	8.08		
ปริญญาตรี	274	23.17	6.55		
ปริญญาโท	54	21.18	6.79		
สูงกว่าปริญญาโท	4	27.00	4.47		
รวม	400	22.52	6.59		

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคือระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารต่างกัน

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	p
โสด	239	23.35	5.91	3.641	.000
สมรส	135	21.51	7.53		
หม้าย	14	19.28	6.64		
หย่าร้าง	12	21.25	5.98		
รวม	400	22.52	6.59		

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารต่างกัน

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	จำนวน	\bar{X}	S.D	F	P
5,000-10,000	135	23.48	5.81	1.501	.201
10,001-20,000	82	22.68	6.52		
20,001-40,000	93	22.06	6.26		
มากกว่า 40,000	90	21.60	8.02		
รวม	400	22.52	.329		

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 กล่าวคืออายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลมี

ความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของประชาชน

ตารางที่ 10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารกับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวแปร/ค่าสถิติ	การใช้ประโยชน์จากข่าวสาร	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับนัยสำคัญ
การแสวงหาข่าวสาร	.695	.000

*** .มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.001

จากตารางที่ 10 พบว่าการแสวงหาข่าวสาร และการใช้ประโยชน์ในข่าวสารการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 และเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวกหมายความว่า กลุ่มผู้อ่านที่มีการแสวงหาข่าวสารความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมาก ก็จะมีการใช้ประโยชน์ในข่าวสารความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากตามไปด้วย และในทางตรงกันข้าม หากกลุ่มผู้อ่านมีการแสวงหาข้อมูลข่าวสารน้อยก็จะมีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์น้อยตามไปด้วย แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลแบบครั้งเดียว เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) ของประชาชนในเขตจังหวัดนนทบุรีกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร กับการแสวงหาข่าวสารในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลของประชาชน
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากร กับการนำความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลไปใช้ของประชาชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล กับการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์

ทั้งนี้ได้มีการตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 3 ประการคือ

1. ลักษณะทางประชากรของประชาชนที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรของประชาชนแตกต่างกัน มีการนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน
3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูลมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ ของประชาชน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน แบ่งเป็นชายและหญิงที่อยู่ในวัย 18-55 ปีขึ้นไป โดยมีสัดส่วนเพศชายและหญิงที่อยู่ในวัย 18-55 ปีขึ้นไป โดยมีสัดส่วนเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุด นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรสส่วนใหญ่โสด และมีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท

2. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine)

กลุ่มตัวอย่างที่แสวงหาข่าวสารเรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine) จาก [www. Google.com](http://www.Google.com) มากที่สุด รองลงมาคือ www.youtube.com และน้อยที่สุดคือ www.bing.com โดยค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยวประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และจีนมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาข่าวสารความรู้เรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)มากที่สุดคือ เพื่อต้องการหาความรู้ ส่วนวัตถุประสงค์ที่น้อยที่สุด คือเพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อผู้อื่น

3. การใช้ประโยชน์ในข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากข่าวสารความรู้เรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการใช้ประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด และการใช้ประโยชน์ที่น้อยที่สุดคือได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินกับประชาสัมพันธ์และวัฒนธรรมอาเซียน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ที่ต่างกันการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกันจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อทดสอบหาคู่แตกต่างด้วยวิธีการของ Scheffe แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ อาชีพที่ต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และรายได้ที่ต่างกันการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกันจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อทดสอบหาคู่แตกต่างด้วยวิธีการของ Scheffe แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส ที่ต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของประชาชน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่าการแสวงหาข่าวสาร และการใช้ประโยชน์ในข่าวสาร การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผล

เมื่อพิจารณาการจากวิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะต้องผ่านการตอบคำถามคัดกรองว่า “ท่านเคยใช้บริการ โปรแกรมค้นหาข้อมูลหรือไม่ เคยใช้บริการ โปรแกรมการค้นหาข้อมูลหรือไม่ หากอาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี และเคยใช้บริการ โปรแกรมการค้นหาข้อมูลจึงจะขอให้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ ตามแนวคิด McQuail, 1972 ที่กล่าวไว้ว่า สื่อเพื่อการค้นหาข้อมูล (Information Search Media) เป็นประเภทที่มีสื่อหลายชนิด แต่ อินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บเป็นตัวอย่างที่เด่นชัดที่สุด โดยจัดเป็นแหล่งข้อมูลที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องขนาด ความเป็นปัจจุบัน และการ

เข้าถึง อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายของเนื้อหา และแรงจูงใจในการใช้งานแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เป็นประโยชน์ที่นอกเหนือจากผลของการพัฒนาเทคโนโลยี

ส่วนลักษณะเนื้อหาการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่กลุ่มตัวอย่างค้นหาจากโปรแกรมสืบค้นข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยวประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และ จีนมากที่สุดคือ รองลงมาคือ ค้นหาข้อมูลเรื่องข้อตกลงแก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา เรื่องปราสาทพระวิหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหรือข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในเสาหลักที่ 2 คือประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ที่เน้นการรวมตัวของอาเซียนเพื่อสร้างความมั่นใจ เสถียรภาพ และสันติภาพ ในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

การแสวงหาข่าวสาร เรื่อง“การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)” มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาข่าวสารเพื่อต้องการความรู้

สอดคล้องกับแนวคิดของ แมคคอมส์ และเบคเคอร์ (McCombs and Becker,) ได้กล่าวไว้ในเรื่องการใช้สื่อตามความพอใจและความต้องการว่า บุคคลใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองความต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยสังเกตการณ์ และติดตามความเคลื่อนไหวจากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้ทันเหตุการณ์ เพื่อความทันสมัย รู้ว่าอะไรมีความสำคัญและควรจะเรียนรู้

การใช้ประโยชน์และและความพึงพอใจ เรื่อง“การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)” ใช้ประโยชน์และในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเวนเนอร์ (Lawrence A' Wenner ,1985) พบว่า Para - Orientational Gratificationsเป็นกระบวนการใช้ประโยชน์ข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคลหรือเพื่อการอ้างอิงตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือปรากฏการณ์ในเนื้อหาของสื่อ

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ที่ต่างกันการแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ อายุ อาชีพที่ต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน โดยมีการแสวงหาข่าวสารอยู่ในระดับ ปานกลางใกล้เคียงกัน

จากลักษณะทางประชากรที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของเพศ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ที่ต่างกันแต่การแสวงหาข่าวสารเพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะต้องการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่เหมือนกัน จึงทำให้การแสวงหาข่าวสารไม่แตกต่างกัน

ส่วนในด้านของอายุ อาชีพที่ต่างกัน จะมีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน อันเนื่องมาจาก อายุและอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความเหมือนหรือมีความต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (more liberal) ในขณะที่คนที่มีอายุมากจะมีความอนุรักษ์นิยมมากกว่า มีความระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้าย สาเหตุเป็นเพราะคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่า ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนานและมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าทำให้คนที่มีอายุมากมีการเปลี่ยนแปลง และลักษณะของการใช้สื่อมวลชนนั้นคนที่มีอายุมากจะแสวงหาข่าวสารหนักๆมากกว่าเพื่อความบันเทิง (ปรมะ สตะเวทิน ,2538)

ในขณะที่คนที่มีอาชีพต่างกันแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากเนื้อหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หรือกิจการของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช เกตกะ โภมล (2540) ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ในสื่อประชาสัมพันธ์องค์กรขนาดใหญ่” พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อายุที่ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน ในขณะที่เพศ การศึกษา ลักษณะงาน อาชญา และรายได้ที่ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรของประชาชน มีการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ประโยชน์ที่ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และรายได้ที่ต่างกันมีลักษณะการใช้ประโยชน์เพื่อศึกษาการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกันจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อทดสอบหาคู่แตกต่างด้วยวิธีการของ Scheffe แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่ม

ตัวอย่างที่มี อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส ที่ต่างกันมีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

การที่ อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส มีความแตกต่างกันมีมีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ต่างกันทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีประสบการณ์ และมุมมองในการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละปัจเจกบุคคล

การที่เพศ และรายได้ที่มีความแตกต่างกัน แต่ลักษณะการใช้ประโยชน์จากข่าวสารไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีผลกระทบโดยตรงต่อเพศและรายได้ ฉะนั้นการนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นๆ เช่น เพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานใหม่ให้สอดคล้องกับนโยบายใหม่/หรือใช้ประโยชน์ในการทำงาน จึงนำไปใช้ได้ไม่เต็มที่ ส่วนการใช้ประโยชน์ในด้านการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินที่มีการใช้ประโยชน์นั้น เนื่องจากเรื่องข้อมูลเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนี้ไม่ได้เป็นเรื่องของความบันเทิงผ่อนคลายอารมณ์ แต่เป็นเรื่องความสำคัญเพราะเกี่ยวข้องกับอนาคตในการทำงานและการพัฒนาประเทศ

ซึ่งตรงกับทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจของ युบล เบ็ญจรงค์กิจ ที่กล่าวว่าผู้รับสารเป็นตัวจักรในการเลือกใช้ประเภทของสื่อ และเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการ (Needs) ของแต่ละบุคคล โดยอาศัยความต้องการพื้นฐานของตนเองเป็นหลัก คือ ผู้รับสารจะเป็นตัวกำหนดว่า ต้องการอะไร จากสิ่งใด และสารประเภทไหน และสารนั้นตอบสนองความต้องการของคนอย่างไร ถือว่าเป็นการเน้นความสำคัญของผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร อีกทั้งการศึกษาในแนวทางการใช้ประโยชน์ และสนองความพึงพอใจจากสื่อเป็นการมองมนุษย์ในแง่จิตวิทยาสังคม โดยเน้นความเชื่อ การศึกษาทฤษฎีนี้จึงเน้นความต้องการ และสาเหตุของความ ต้องการของประชาชนผู้ใช้สื่อ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ แคทซ์ (Katz,1973) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เป็นผู้กำหนดความต้องการของตนจากความสนใจหรือแรงจูงใจที่เกิดขึ้น ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่างานวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกใช้เว็บไซต์ต่างๆและรับเนื้อหาตามความพอใจของตน

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน กิจธนาเจริญ(2541) ศึกษาเรื่อง “ การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ความพึงพอใจจากข่าวสาร และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคในชีวิตประจำวันของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤติ” พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีลักษณะทางประชากร

แตกต่างกัน มีการรับรู้ประโยชน์จากข่าวสารไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจจากข่าวสารแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3. การแสวงหาข่าวสารจากระบบสืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของประชาชน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่าการแสวงหาข่าวสาร และการใช้ประโยชน์ในข่าวสาร การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การแสวงหาข่าวสาร ได้ส่งผลให้เกิดการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ประโยชน์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการที่มนุษย์มีประสบการณ์ตรงจากสิ่งนั้นๆ กล่าวคือ การได้เห็น ได้ยิน และได้ปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของแกริสัน และมากูน (Garrison and Magoon, 1972) ที่กล่าวถึงการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการกลั่นกรองและตีความในสิ่งที่เราเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น หรือได้ชิมรสมา ทำให้ทราบว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการตีความหรือแปลความ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับแนวคิดของแมคคอมบ์ และเบคเกอร์ (Macomb's and Becker) ที่กล่าวไว้ว่าบุคคลใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองความต้องการรู้ทันเหตุการณ์ เพื่อความทันสมัย รู้ว่าอะไรมีความสำคัญและควรจะเรียนรู้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษณ พุฒเศรษฐี (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการเลือกใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ตัวเว็บไซต์เสิร์ชเอ็นจินกับการเลือกใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1.การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ของข้อมูลเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากโปรแกรมการค้นหาข้อมูล (Search Engine) โดยขอบเขตการศึกษาได้เฉพาะประชาชนในจังหวัดนนทบุรีเท่านั้น ซึ่งกรอบวิจัยที่ค่อนข้างจำกัด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประชาชนในจังหวัดอื่นๆของประเทศไทยด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และเป็นประโยชน์อย่างกว้างขวาง รวมถึงอาจทำให้เกิดประโยชน์ในด้านการวางแผนการให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่อาเซียนที่ชัดเจน และตรงตามเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น

2.ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในสื่ออื่นๆซึ่งในปัจจุบันมีสื่อต่างๆมากมายที่มีการนำเสนอเนื้อหา ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่อาเซียน ไม่ว่าจะเป็นสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หรือแม้แต่หนังสือที่ให้ความรู้เฉพาะความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่อาเซียนเท่านั้น เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสื่อเพื่อการสื่อสารในเรื่องความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่อาเซียนที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.ควรมำงานวิจัยนี้ไปบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ของประเทศไทยได้ เช่น วิชาหลักนิเทศศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ทัชสน พฤตเศรณี. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการเลือกใช้บริการระบบอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าธนบุรี.
- ปวเรศ เลขะวรรณ. (2551). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
สาขาการจัดการสื่อสารองค์กร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ. (2545). การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ระยะเริ่มต้นในเขตกรุงเทพมหานครกับ
ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสาร
ศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาสื่อสารมวลชน: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนต์ชัย ศรีเพชรนัน. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขา
สื่อสารมวลชน: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ (2555) อาเซียน รู้ไว้ได้เปรียบแน่ สำนักพิมพ์อมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- ศักดิ์สิทธิ์ พินิจชัย. (2547). ทศนคติและพฤติกรรมการแสวงหาความรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการ
เรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ (สารสนเทศ)บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชงทอง จันทรางศุ (2553) เอกสารประกอบคำบรรยายทางวิชาการ เพื่อสร้างความตระหนัก เรื่องการก้าวเข้า
สู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ภาษาอังกฤษ

BarztA.E. Basic Statistical Concepts. New Jersey : Prentice –Hall,1999

Katz,E.J.G Blumber and M’Gurevitch Utilization of mass communication .by the individual. The Uses of Mass Communication . Beverly Hills , sage 1973

Mccomb, Maxwell and Becker.Le .Using mass Communication Theory. New York : Prenpicehall , 1979.

Mcquail.Dennis and Sven Windahl. Communication Model. New York : Longman. 1981.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การแสวงข่าวสาร การใช้ประโยชน์ของข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจาก
โปรแกรมการค้นหาข้อมูล(Search Engine)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

18 - 25 ปี

26 - 35 ปี

36 - 45 ปี

46 - 55 ปี

55 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา

ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัท

อื่นๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

ปวช. / ปวส. / ปวท.

อนุปริญญา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

5. สถานภาพสมรส

โสด

สมรส

หม้าย

หย่าร้าง

6. รายได้ต่อเดือน

5,000 - 10,000 บาท

10,001 - 20,000 บาท

20,001 - 40,000 บาท

มากกว่า40,001บาท

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านรับข้อมูลข่าวสารการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากเว็บไซต์ใดบ้าง

เว็บไซต์	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
www.google.com					
www.bing.com					
www.yahoo.com					
www.youtube.com					
อื่นๆ ระบุ.....					

2. ประเภทของเนื้อหาความรู้เรื่องข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ท่านค้นหาเป็นประเภทใดบ้าง

ประเภทของเนื้อหา	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน					
1.1 ท่านค้นหาข้อมูลเรื่องข้อตกลงแก้ไข ปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา เรื่องปราสาทพระวิหาร					
1.2 ท่านศึกษาวิธีการดำเนินงานเพื่อ สร้างความร่วมมือของกลุ่มอาเซียน เช่น การค้าชายชายแดน ไทย -พม่า และ ชายแดนไทย - ลาว					
1.3 ท่านค้นคว้าข้อมูลเรื่องความร่วมมือ ทางทะเล และทางการทหารกับประเทศ นอกภูมิภาค เช่นการลักลอบค้ำน้ำมันใน ทะเลระหว่างประเทศไทย- มาเลเซีย					
2.ประชาคมการเมืองและความมั่นคง อาเซียน					

2.1 ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริการ การลงทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพื่อ ลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทาง สังคมภายในปี 2558 เช่น ข้อมูลการ ลงทุนข้ามชาติด้านพลังงาน ระหว่าง ประเทศไทย- มาเลเซียและประเทศไทย- กัมพูชา					
2.3 ท่านได้ค้นคว้าข้อมูลการให้ความ ช่วยเหลือเพื่อให้ประเทศสมาชิกใหม่เกิด การพัฒนาและรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ เช่น การลดกำแพงภาษีเหลือร้อยละ 0					
2.4 ท่านได้ศึกษาการส่งเสริมการเงิน และตลาดทุน การประกันภัยและภาษี เช่น ตลาดทุนในสิงคโปร์และมาเลเซีย					
2.5 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศสมาชิก อาเซียน เช่น ข้อมูลการท่องเที่ยว ประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และ จีน					
2.6 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการ เกษตร และการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น การพัฒนาฝีมือแรงงานจาก ประเทศเกาหลีใต้และญี่ปุ่น					
2.7 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ การ ยกระดับการศึกษา เช่นระบบการศึกษา ของประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่น					
2.8 ท่านได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนา ความร่วมมือด้านกฎหมาย เช่น การ อพยพชนกลุ่มน้อย โรฮิงญา ที่อพยพจาก ประเทศพม่าผ่านประเทศไทย เพื่อ เดินทางสู่ประเทศมาเลเซีย					
3.ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน					
3.1 ท่านได้ศึกษาข้อมูลการยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่ม					

อาเซียน เช่นการศึกษาภาษาอื่นๆในอาเซียน อาทิ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี					
3.2 ท่านได้ศึกษาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในอาเซียนอย่างยั่งยืน เช่น การช่วยจัดปัญหาควันจากไฟฟ้าบนเกาะบอร์เนียว และเกาะสุมาตรา ที่ส่งผลกระทบต่อ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย					
3.3 ท่านได้ศึกษาแผนความร่วมมือการเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียนเช่น ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด					
3.4 อื่นๆ ระบุ.....					

3.ท่านหาข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยวัตถุประสงค์ใด

วัตถุประสงค์ในการหาข้อมูล	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.เพื่อนำไปพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้					
2.เพื่อต้องการหาความรู้					
3.เพื่อประโยชน์หรือรับคำแนะนำในการปฏิบัติตัว					
4.เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อผู้อื่น					
5.อื่นๆ ระบุ.....					

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในข่าวสารข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มพูน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียม ความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม อาเซียน					
2.นำไปใช้ประโยชน์ในการตอบสนอง ความสนใจต่อประเด็นการเตรียมความ พร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
3.ใช้ประโยชน์ในการนำเอาข่าวสาร เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าว เข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้รับมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4.เมื่อได้อ่านแล้วทำให้มีความรู้ในเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน					
5.สามารถนำเอาความรู้การเตรียมความ พร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ ได้รับไปแนะนำให้บุคคลอื่นได้					
6.ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินกับ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน					
7. สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
8.อื่นๆ ระบุ.....					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

ทัศนีย์ คำเก่งศักดิ์

วันเดือนปีเกิด

26 พฤษภาคม 2517

วุฒิการศึกษา

-นิเทศศาสตรพัฒนการ สาขาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2553

-วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2542